

Lesník

ČASOPIS ZAMESTNANCOV • LESY Slovenskej republiky, štátny podnik

2026

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

XI.

XII.

Jaj, Bože, prebože, v nemoci

*Jaj, Bože, prebože v nemoci,
bola som na štiave v tej noci.
Na štiavičky na štiave,
pozdola Očovej, v tej tráve.*

*Keď som šla cez prostred, cez lúčku,
chytil ma pán hájnik za rúčku.
Za rúčičku za rúčku,
keď som šla cez prostred, cez lúčku.*

*Ja som mu peniažky dávala,
že som ja na štiave nebola.
Na štiavičky, na štiave,
pozdola Očovej, v tej tráve.*

Ľudia pre lesy, lesy pre ľudí

4. Personálne zmeny

V druhom kvartáli roka 2026 sa uskutočnili viaceré personálne zmeny v rámci organizačných zložiek ale tiež v jeho vedení.

4. Deň stromu 2026

Deň stromu v Topoľčiankach sa tento rok niesol v duchu zubrov a hrušky planej. Laureátom ceny J. D. Matejovie sa stal Blažej Možucha.

5. 30 rokov kalamity Osrblie

V dňoch 25. a 26. júna sa na Osrblí konala odborná konferencie prezentujúca dosiahnuté výsledky stavu lesov zasiahnutých rozsiahlou vetrovou kalamitou v roku 1996.

6. Lesníci pre prírodu a regióny

Lesníci v rámci projektu #foresters4nature, financovaného z Programu Interreg Maďarsko-Slovensko revitalizovali vodné plochy, prehĺbili prirodzené mokrade a vytvorili nové malé vodné biotopy v okolí Rimavskej Soboty.

7. Vyhodnotenie poľovnej sezóny 2025/2025 CHPR Nízke Tatry

Na prehliadke boli sústredné zhody zo 174 jeleňov. Z LS Malužiná 42 zhodov z toho tri strieborné a 11 bronzových, z LS Čierny Váh 64 zhodov z toho šesť strieborných a 18 bronzových a z LS Lipt. Teplička 11 strieborných a 17 bronzových zhodov.

8. Vyhodnotenie poľovnej sezóny 2025/2025 CHPO Poľana

Na prehliadku zhodov na Zálomskej sa podarilo 13. mája 2026 sústrediť 457 jeleních zhodov z 342 jeleňov zo štyroch lesných správ (Víglaš, Poľana, Sihla a Hronec).

10. Deň duba 2026

14.5.2026 na lesnej správe Duchonka, OZ Považie konalo podujatie Deň duba. Témami seminára boli obnova a výchova dubových porastov v meniacich sa klimatických podmienkach, ochrana porastov pred škodcami, riešenie problematiky dubových výmladkových lesov.

12. Medzinárodná konferencie lesné semenárstvo, škôľkarstvo a pestovanie lesa 2026

22. ročník Medzinárodnej konferencie Lesné semenárstvo, škôľkarstvo a pestovanie lesa sa uskutočnil v Liptovskom Jáne v dňoch 17.6-18.6.2026. Podujatia sa zúčastnilo 130 odborníkov z oblasti vedy, prevádzky a praxe.

15. Signalizačné správy 2/2026

V aktuálnych signalizačných správach o výskyte škodlivých činiteľov v lesoch Slovenska nájdete informácie o spotrebe prípravkov na ochranu rastlín, „Sucho jari 2026“ a „Výskyt škodlivých činiteľov podľa LOS Banská Štiavnica v jari 2026“.

16. V Topoľčiankach pribudla Včeloučebňa a Lesoučebňa

Pri príležitosti Dňa stromu, ktorý sa tento rok konal prvého mája v Topoľčiankach, boli v rámci hlavného programu zaradené do siete Lesoučební LESOV SR aj dva nové edukačné priestory v zrenovovanej ružovej budove na Parkovej ulici.

17. LOS – príbeh veľikána

Výstavu Los – príbeh zabudnutého veľikána si v priestoroch Lesníckeho a drevárskeho múzea môžete pozrieť od 16.4.2026 do 13.3.2027.

18. Lesná správa Rimavská Sobota

Lesná správa Rimavská Sobota je najväčšou lesnou správou organizačnej zložky OZ Gemer. Jej sídlom je budova bývalého OZ v rovnomennom meste Rimavská Sobota.

20. Zo života vo zvernici

Pri predstavovaní našich kolegov a ľudí spätých s poľovníctvom a lesníctvom sme sa vybrali na OZ Gemer, navštívili Zvernicu Teplý Vrch a vyspovedali sme tunajšieho zverozrážcu Petra Janša.

Ale netreba zabúdať ani na seba, na svoju rodinu a na svoje okolie. Jeden múdry človek raz povedal: „Človek, ktorý pracuje, by mal mať čas aj na oddych, byť s rodinou, zabávať sa, čítať, počúvať hudbu, športovať. Keď nejaká činnosť nenecháva priestor na zdravú relaxáciu, na regeneračný odpočinok, stáva sa otroctvom.“

LESU ZDAR!

Anna Kováč Sliacka

22. Deň poľovníkov Šariša

V rámci podujatí pre verejnosť čoraz viac prikladáme význam prezentácie dôležitosti manažmentu poľovnej zveri v rámci obhospodarovania lesov. Aj preto sa stávame súčasťou regionálnych poľovníckych akcií.

22. Rimavsko-sobotská vetvička

Ako jediná aktivita v rámci regionálnych lesníckych dní sa Rimavsko-sobotská vetvička realizuje priamo v prírodnom prostredí, konkrétne vo zvernici Teplý Vrch v správe LESY SR, OZ Gemer.

23. Keď medveď pomáha v Rimavskej Sobote

V rámci projektu „Keď medveď pomáha“ sme 13.6. 2026 odovzdali poukaz na zdravú a kvalitnú divinu Centru pre deti a rodiny v Rimavskej Sobote priamo vo Zvernici Teplý Vrch.

23. Mýty&fakty

Projekt Mýty&fakty o lese a lesníkoch pokračoval dňa 28.5.2026 so študentmi Strednej zdravotníckej školy v Banskej Bystrici, ktorí absolvovali lesnú vychádzku do Kráľickej tiesňavy a ku Kráľickým vodopádom

24. Lidl Les

Spolupráca so spoločnosťou Lidl pokračuje a tento rok si zamestnanci tejto spoločnosti vyskúšali výsadbu stromov na LS Malužiná.

25. Studničky 2026

Štátny podnik LESY SR, š.p. pokračuje v projekte obnovy studničiek, ktoré sa nachádzajú na území v našej správe. Tento rok sa nám ich podarilo obnoviť 39.

25. Regionálne lesnícke dni

V mesiacoch apríl až máj sme realizovali viacero aktivít, ktoré započítavame tiež do série regionálnych lesníckych dní. Na uvedených 12 podujatiach sa zúčastnilo až 7449 detí..

27. Novohradskí lesníci a poľovníci deťom už aj v online priestore

Deň Zeme, Deň Biodiverzity a podujatie Novohradský lesnícky a poľovnícky deň a ďalšie menšie sprievodné aktivity sme pripravili pre deti a žiakov z regiónu Novohradu, najmä z Lučenca a Poltára.

33. Les ukrytý v knihe

V projekte Les ukrytý v knihe organizovanom NLC, boli tento rok sa svoje aktivity ocenení až dvaja naši kolegovia Naďa Krížová z OZ Gemer a Ing. Michal Slávik z OZ Karpaty.

25. ročník Dňa stromu

Topolčianky sa 1. mája 2026 opäť stali centrom slovenského lesníctva. LESY SR, š. p. zorganizovali najväčšie lesnícke podujatie pre verejnosť – Deň stromu 2026. Pri tejto príležitosti park v Topolčiankach navštívili tisícky ľudí, ktorých prilákal bohatý program, otvorenie novej lesoučebne i silný príbeh spätý so Zubrou zvernicou.

LESY SR, š. p., nadväzujú na štvrtsto-ročnú tradíciu podujatia, ktoré každoročne približuje odbornú prácu lesníkov širokej verejnosti. Jubilejný ročník, ktorý sa uskutočnil 1. mája 2026 v Topolčiankach, ponúkol spojenie lesníckej odbornosti, vzdelávania, histórie aj rodinnej atmosféry.

Novinkou v rámci hlavného programu bolo slávnostné otvorenie novej lesoučebne a včeloučebne v Topolčiankach. Nové edukačné priestory vytvoria nielen zázemie pre lesnú pedagogiku, ale poskytnú aj také zážitky a informácie, ktoré okrem lesného prostredia nikde inde nenájdete. LESY SR tak posilňujú svoju úlohu nielen ako správcu lesov, ale aj ako významného partnera v oblasti vzdelávania a budovania vzťahu verejnosti k prírode.

Drevinou roka 2026 je hruška planá, druh typický pre naše teplomilné lesy

a krajinu Tribeča. Jej výber nebol náhodný. Hruška planá sa symbolicky spája s príbehom legendárneho zubra Putifára, ktorý sa stal praotcom slovenského chovu zubrov v Zubrej zvernici Topolčianky. A práve tento strom spoločne zasadili zástupcovia štátneho podniku LESY SR, minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a bývalý prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič.

Zubor hrivnatý bol v minulosti z našej prírody vyhubený a jeho návrat je výsledkom cieľenej ochrany a medzinárodnej spolupráce. Putifár, privezený do Topolčianok v roku 1959, vážil takmer 1 230 kilogramov a dožil sa 21 rokov. Spolu so samičou Pumarkou položili základ populácie, ktorá sa vďaka odbornej starostlivosti lesníkov úspešne rozvíja. Od založenia zvernice bolo odchovaných viac ako 180 jedincov, čo je významný príspevok Slovenska k záchrane tohto druhu.

Okrem programu na hlavnom pódii, ktorý bol už tradične tvorený slávnostnými príhovormi, kultúrnym programom ale tiež s Odovzdaním Ceny J.D. Matejovie. Tú za príkladnú prácu v lesníctve dostal vo veku krásnych jubilejných 70 rokov Ing. Blažej Možucha, prvý generálny riaditeľ, štátneho podniku LESY SR. Ocenenie vyhlasuje každoročne (od roku 2007) Slovenská lesnícka komora v spolupráci s LESY SR, š. p. Je prejavom uznania osobností, ktoré sa mimoriadne zaslúžili alebo zasluhujú o zveľaďovanie lesov a rozvoj lesníctva na Slovensku.

V areáli prebiehal súbežne program Dňa stromu pre laickú verejnosť, hlavne tých menších postavený na lesnej pedagogike, interaktívnych stanovištiach, prezentácii práce lesníkov, kultúrnym programe a rodinných aktivitách zameraných na prírodu, les, lesníctvo, poľovníctvo a včelárstvo.

Lesu zdar!

Personálne zmeny LESY SR, š.p.

V druhom kvartáli sa uskutočnili personálne zmeny vo vedení organizačných zložiek i samotného štátneho podniku.

Ku dňu 30.4.2026 bol z funkcie vedúceho – riaditeľa organizačnej zložky OZ Tatry odvolaný Ing. Miroslav Priechodský,

PhD.. Odo dňa 1.5.2026 je do uvedenej funkcie menovaný Ing. Tibor Kabran.

Dňa 31.5.2026 bol odvolaný z funkcie vedúceho – riaditeľa organizačnej zložky OZ Ulič Ing. Andrej Bilec. Odo dňa

1.6.2026 bol menovaný do tejto funkcie Ing. Michal Sejna.

Dňa 1.6.2026 bol Ing. Andrej Bilec menovaný do funkcie obchodného riaditeľa LESY SR, š.p.

30. rokov po kalamite na Osrblí

Pred tridsiatimi rokmi zasiahla Horehronie jedna z najväčších veterných kalamít v novodobej histórii Slovenska. Počas niekoľkých minút padlo viac ako 1,5 milióna kubických metrov dreva a poškodených bolo viac ako 2.600 hektárov lesov. Dnes na týchto miestach rastú zdravé a stabilné porasty, ktoré sú dôkazom odbornej práce generácií lesníkov. Pri príležitosti 30. výročia kalamity zorganizovali LESY SR v dňoch 25.-26.6.2026 odbornú konferenciu a predstavili dokumentárny film LES O NÁS

8. júla 1996 sa na Horehroní odohrala udalosť, ktorá navždy zmenila tvár miestnych lesov. Mimoriadne silná veterná smršť sprevádzaná búrkovým systémom zasiahla oblasť Osrblia, Hronca a Predajnej. Počas približne desiatich minút vietor dosahujúci miestami odhadovanú rýchlosť 180 až 200 kilometrov za hodinu zničil rozsiahle lesné porasty.

Bezprostredne po kalamite sa pozornosť sústredila na sprístupnenie územia, ochranu lesov pred premnožením podkórneho hmyzu a postupné spracovanie poškodenej drevnej hmoty. Do riešenia situácie sa zapojili odborné pracoviská, lesníci z celého Slovenska, vedecké inštitúcie aj štátna správa. Súčasťou obnovy boli rozsiahle projekty zalesňovania, podpora prirodzenej obnovy lesa a budovanie druhovo pestrejších a stabilnejších porastov.

Po tridsiatich rokoch lesné porasty v oblasti Osrblia opäť dosahujú zásobu drevnej hmoty prevyšujúcu stav pred kalamitou. Zároveň sa zvýšil podiel zmiešaných porastov a druhová pestrosť lesov. Tam, kde kedysi zostali rozsiahle holiny, dnes rastú mladé a strednovékové lesy pripravené lepšie odolávať budúcim výzvam. „Dopad kalamity sa prejavil najviac na poklese zastúpenia a súbežne aj zásoby smrek a jedle, čo sa viac prejavilo na LC Hronec. Na LC Osrblie došlo k poklesu zastúpenia jedle z 14,59% v roku 1995 na 8,13% v roku 2022. Po 30 rokoch môžeme konštatovať, že nedošlo k výrazným

zmenám v plošnom zastúpení drevín. Došlo však k nárastu výmery porastov tvorených štyrmi a viacerými drevinami a to z 65,4% na 80,9% na LC Osrblie a na LC Hronec zo 60,5% na 64,4%. Vzhľadom na skutočnosť, že za monokultúry sa považujú porasty so zastúpením jednej dreviny 90% a viac, na LC Hronec klesol podiel monokultúr z 5,1% na 4,9% a na LC Osrblie z 5,5% na 4,0%“, ďalšie faktické informácie ponúka príspevok „Zhodnotenie vývoja lesných porastov po kalamite z hľadiska PSL“ od našich kolegov Ing. Jána Vrbenského a Ing. Zdenka Kováča.

„Osrblianska kalamita nám pripomína, že lesníctvo nie je práca na mesiace ani roky. Je to rozhodovanie s dôsledkami na celé generácie. Dnešný stav lesov je výsledkom odbornosti, zodpovednosti a každodennej práce ľudí, ktorí lesom zasvätili svoj život,“ uviedli LESY SR.

Konferencia spojila odborníkov z oblasti lesníctva, ochrany prírody, meteorológie a výskumu. Na podujatí vystúpili zástupcovia Národného lesníckeho centra, Technickej univerzity vo Zvolene, Lesníckej ochrannárskej služby, Slovenského hydrometeorologického ústavu, Chránenej krajiny Poľana a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Cieľom bolo zhodnotiť vývoj lesov za uplynulé tri desaťročia a diskutovať o výzvach, ktoré prinášajú klimatické zmeny a rastúci tlak na lesné ekosystémy.

Súčasťou podujatia boli terénne ukážka a tiež premiéra dokumentárneho filmu LES O NÁS. Ten sa vracia k udalostiam roku 1996 prostredníctvom spomienok pamätníka, no zároveň otvára širšiu diskusiu o postavení lesníctva v súčasnej spoločnosti. Kalamita sa v ňom stáva symbolom spoločenskej kalamity, v ktorej sa často stretávajú emócie, názory a očakávania verejnosti s odbornými rozhodnutiami, ktoré ovplyvňujú budúcnosť krajiny.

Príbeh Osrblia dnes nie je príbehom zničeného lesa. Je príbehom obnovy, odbornosti a dôkazom, že aj po jednej z najväčších kalamít v histórii slovenského lesníctva sa dokáže les vrátiť k životu. Je zároveň pripomienkou, že zdravé lesy nevznikajú náhodou, ale sú výsledkom dlhodobej práce, skúseností a rozhodnutí, ktoré prinášajú výsledky až po desaťročiach.

1996

2004

2026

„Lesníci pre regióny“ Myšlienkou viac ako 40-ročný projekt

V tomto období prebieha realizácia aktivít z projektu „Lesníci pre prírodu a regióny“ (HUSK/2302/1.2/007), ktoré náš podnik realizuje v spolupráci s EGERERDŐ Zártkörűen Működő Részvénytársaság (EGERSKÉ LESY, uzavretá akciová spoločnosť). Celkový rozpočet na projektové aktivity (#foresters4nature) s realizáciou od 01.09.2024 až do 28.02.2027 bol v sume viac ako milión eur.

Projekt, ktorým chcú partneri chcú zlepšiť ochranu prírodného prostredia a dokázať, že ochrana prírody je jednou z priorit našej činnosti má samostatné aktivity na oboch stranách. Na slovenskej strane, v regióne Gemera na pozemkoch v správe LESY SR, š. p. boli plánované a už takmer zrealizované: obnova a revitalizácia lúčnych spoločenstiev, zakladanie sadov s pôvodnými ovocnými drevinami a obnova pôvodných mokradí a zakladanie nových mokradí.

Projekt sa dotkne vidieckeho obyvateľstva žijúceho v záujmovom území projektu, nakoľko sa zlepši dostupnosť lesných pozemkov, mikroklima regiónu, protipovodňová ochrana, bilancia CO₂ a mnohé ďalšie aspekty. Záujmové územie projektu je vymedzené dvoma okresmi – Rimavská Sobota a Revúca, čo je rozloha približne 2.201 km², kde žije cca 118.000 obyvateľov.

Aktivity realizované v rámci LESY SR, š.p. v regióne Gemera sú smerované do lesných oblastí katastrálnych území. Dražice, Držkovce, Gemerské Dechtáre, Hajnáčka, Klenovec, Licince, Nandraž, Nižný Blh, Rákoš, Rimavská Baňa, Rimavská Lehota, Sirk, Strelnice, Sútor, Teplý Vrch, Tomášovce, Vyšný Blh.

Výsledkom je 1,38 ha vyčistených i zrevitalizovaných vodných plôch. Najväčšie z nich boli dve mokrade vo Zvernici Teplý vrch o výmere cca 0,70 ha. Tieto boli v minulosti zriadené ako napájadlá pre zver, ale vplyvom erózie boli po desiatročiach prevádzky takmer úplne zanesené a po väčšinu roka boli suché, bez vody.

Len z týchto dvoch mokradí bolo odstránené vyše 1000 m³ sedimentov. S potešením môžeme konštatovať, že v čase, keď vysychá Dunaj a ďalšie veľké vodné toky v týchto mokradiach aj dnes kvákajú žaby a kúpu sa daniely.

Plôcha 1,38 ha sa na prvý pohľad zdá málo, ale bežná veľkosť novo vykopených mokradí mala 20 m², teda 0,002 ha. Na hektár by ste takýchto mokradí potrebovali 500. Čo je však dôležitejšie ako celková výmera je rozmiestnenie týchto mokradí. Ako je uvedené vyššie ide o 17 katastrálnych území v dvoch okresoch. Celkovo 35 objektov, pričom jeden objekt môže byť jama o rozmeroch 5 x 3 m, ale aj prepojovací kanál medzi dvoma mokradami o dĺžke dva kilometre. Tiež sme vyskúšali urobiť jeden objekt v trase maličkého drobného vodného toku, ktorý je vodným tokom len počas intenzívnych zrážok a po väčšinu roka je bez vody. V koryte tohto toku sme vybudovali z miestneho materiálu (skaly, zemina, mŕtve drevo) kaskádu prehrádzok, ktoré majú za úlohu nie len vodu zadržať, ale zabrániť aj jej odtoku a prinútiť ju vsiaknuť do podzemných vôd. Na tento účel slúžia aj zasakovacie jamy, vybudované pri lesných cestách na miestach s predpokladom väčšieho odtoku vody v čase zrážok. Mali sme teda päť typov vodozadržných zariadení, ktoré budeme ďalej sledovať. Celý návrh mokradí bol teda myslený aj ako modulový príklad pre budúce použitie pre lesnú prevádzku. Navrhnuté boli tak, aby ich realizáciu nebolo nutné rozsiahle administratívne povoľovacie konania. Lebo v rámci

platnej legislatívy postaviť na Slovensku akúkoľvek hrádzu vyššiu ako 1 m je prakticky pre bežného obhospodarovateľa lesa v reálnom čase nemožné.

Po ťažkom suchu tohtoročného leta je už možnosť vyhodnotiť účinnosť týchto zariadení. Samozrejme väčšina z nich je bez vody, ale už len skutočnosť, že v nich bola voda o mesiac dlhšie ako pred vykonaním opatrení mohla dopomôcť k ukončeniu vývoja žubrienok v danej lokalite, či k zlepšeniu mikroklimy biotopu.

Naša predstava do budúcnosti je, že zemný stroj, ktorý bude opravovať zväznicu po príválových dažďoch popri tejto práci vykope zasakovaciu jamu na miestach s najvyššou koncentráciou odtokových vôd alebo mokradí na mieste s vhodnými podmienkami. Je to hodina práce navyše, ale pri systémovom využití sa dostaví priaznivý účinok pre všetkých – zver, rastliny, poľovníkov, vodičov, traktortistov...

„Ak chceme viesť súvislosti, ktoré predchádzali tomuto projektu, musíme ísť 40 rokov dozadu. Vtedy totiž vznikol „projektový tím“ zložený z dvoch ľudí a to vedúceho LS Rim. Sobota (p. Jozefa Kurica) a strojníka s bagrom. Vedúci LS Rim. Sobota pri ohliadke terénu ukázal strojníkovi, kde má vykopať jamu pre účel zadržania vody. Miesta boli vybrané tam, kde rástli vrbý ako determinant vysokej hladiny spodnej vody. Hlavným účelom bolo vytvoriť vhodné podmienky pre zamedzenie migrácie daniely zveri do susedných revírov, pretože v štátnom revíri Peséta – Teháň (v časti Teháň a Ganajdok) bol nedostatok vody a zver odchádzala za hranice revíru. Odtvtedy sa začali diať divy v zmene fauny a flóry. Dnes sú z toho vzácne biotopy. Ktovie, či by bolo možné dnes na všetkých týchto miestach založiť umele takéto plochy, z ktorých by boli v budúcnosti vzácne biotopy a koľko pracovných síl by bolo potrebné zapojiť do administratívneho a realizačného procesu? Dvaja by bolo asi málo,“ predstavuje genézu uvedených aktivít vedúci oboru Poľovníctva, rybárstva a včelárstva Ing. Peter Kuric.

Vykonala revitalizácia lúk na výmere 79,63 ha, ktoré sa budú naďalej trvalo udržateľným spôsobom obrábať a 12,89 ha nových vyčiste-

ných lúk (navýšenie oproti súčasnému stavu) a to odstránením náletových drevín, zrovnaním terénu, odstránením balvanov a mulčovaním. Dalším benefitom projektu sú sady ovocných drevín na ploche 0,40 hektára sadu s oplotením a doplnením drevín a tiež, nové

výsadby plodonosných pôvodných drevín na doplnenie biodiverzity a pre spestrenie lúčnych spoločenstiev na ploche 1,85 ha. Tiež sa po rokoch zanedbávania presvetlilo a zdravotným rezom podporilo cca 50 starých ovocných stromov, ktoré naši prezieraví predkovia zasadili a nebolo dobrou vizitkou pre nás, v akom stave boli v súčasnosti. Napriek nepriaznivému roku je naozaj potešiteľné, že mnohé z nich po rokoch zarodili...

Celkový rozpočet projektu predstavuje 1.182.246,66 EUR, z čoho 945.797,32 EUR po-

zostáva zo zdrojov ERDF. Rozpočet vedúceho prijímateľa EGERERDŐ Zrt. je 611.146,62 EUR, z čoho je 488.917,29 EUR sú zdroje ERDF. Rozpočet podniku LESY Slovenskej republiky, š.p. predstavuje 571 100,04 EUR, z čoho je suma 456 880,03 EUR zo zdrojov ERDF, 68 532,00 EUR sú národné zdroje (ŠR) a zvyšných 45 688,03 EUR vlastné finančné zdroje štátneho podniku LESY SR.

Ing. František Král,
Ing. Vladimír Hlinka

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Obsah tohto článku nereprezentuje oficiálne stanovisko Európskej Únie.

Výstava zhodov CHPR Nízke Tatry

Návštevníci prehliadky zhodov z CHPR Nízke Tatry si dňa 18. júna v areáli Lesnej správy Čierny Váh v krásne prostredí lemovanom horami mohli prezrieť zbierku zhodov z tohto revíru, ktorú predstavili tri lesné správy OZ Tatry – Lesná správa Malužiná, Lesná správa Čierny Váh a Lesná správa Liptovská Teplička. Návštevníci si mohli prezrieť množstvo výnimočných zhodov, ktoré dokumentujú silu, vek a kvalitu jelenej zveri v našom revíre

Už po 17. krát sa milovníci prírody a priazníci poľovníctva stretli v tejto čarokrásnej Čiernovážskej doline v Nízkych Tatrách, aby zhodnotili zhody z jeleňov, ktoré sme ponechali v poľovnom revíre, po ukončení poľovníckej sezóny 2025/26. Prehliadka zhodov, je o to poučnejšia, že pracujeme zo "živým materiálom", ktorý má potenciál za obdobie od marca do augusta ešte zvýšiť svoju bodovú hodnotu. O tento rozmer je prehliadka zhodov zaujímavejšia oproti chovateľskej prehliadke trofejí z ulovenej zveri.

Poľovné revíry v okrese Liptovský Mikuláš posledných 15 rokov patria k absolútnej špičke na Slovensku v chove jelenej zveri z pohľadu

trofejovej kvality. Aj toto je jeden z dôvodov, prečo LESY SR, š. p. sa rozhodol vytvoriť Chránený poľovný revír Nízke Tatry o rozlohe pre Slovenské pomery neobvyklý a to vo výmere 26.836 ha, na podporu chovu jeleňa lesného karpatského typu. To že sa zámer darí naplňať, svedčí i každoročný odstrel medailových jeleňov, včítane zlatých. I za ostatnú poľovnícku sezónu sa v CHPR ulovili tri zlaté jelene. Ak sa aj medzi odborníkmi hovorí, že je to z dôvodu úživnosti v poľnohospodárskej krajine, tak CHPR nesusedí z takýmto prostredím a kvalitu trofejí prisudzujeme viac vhodnej genetickej výbave jelenej zveri, dobrej úživnosti lesných porastov po kalamitách, starostlivosti zo strany užívateľa a správneho manažmentu lovu jelenej zveri, kedy sa nelovia predčasne trofejové jelene ešte pred trofejovou kulmináciou. Toto všetko hovorí o vysokej odbornosti lesníckeho personálu.

Na prehliadke boli sústredné zhody zo 174 jeleňov. Z LS Malužiná 42 zhodov z toho tri strieborné a 11 bronzových, z LS Čierny Váh 64 zhodov z toho šesť strieborných a 18 bronzových a z LS Lipt. Teplička 11 strieborných a 17 bronzových zhodov.

Okrem toho sme si dovolili vystaviť trofeje jeleňov ulovených v CHPR nad bodovú hodnotu 220 CIC. Tiež sme vystavili zaujímavé trofeje z LS Zákamenné z PR Zimná a z LS Liptovská Osada z PR Prašivá.

Poľovníctvo na Slovensku má dnes ako prvoradú úlohu zredukovať stavy raticovej zveri na požadovanú úroveň z dôvodov abnormálnych škôd v poľnohospodárstve, ale i lesnom hospodárstve. Ak podľa rozhodnutia OÚ v Lipt. Mikuláši, má byť v CHPR Nízke Tatry 154 ks jeleňov (NKS) a po skončení lovu by sme sa mali na NKS dostať, vidíme že počet nájdených zhodov nám potvrdzuje, že plánovanie a lov sú v súlade s podmienkami prostredia.

Prehliadka zhodov parožia už tradične je nielen o odbornej stránke podujatia, ale je i o stretnutí sa ľudí, ktorí zdieľajú rovnaké hodnoty, obdivujú čím všetkým nás nádherná príroda obdarila, ale i nad tým ako to všetko trvalo udržať, aby sme nemali osoh len my, ale i generácie, ktoré po nás prídu.

Záverom sa chcem poďakovať kolegom z OZ Tatry za prácu na príprave a organizácii tohto krásneho poľovníckeho podujatia.

Chránená poľovná oblasť Poľana

Výstava trofejí a zhodov 2025/2026 Kyslínky

Ministerstvo pôdohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v Prahe vyhlásilo 13. 11. 1964 poľovný revír „Poľana“ za oblasť pre chov a ochranu jelenej zveri na výmere 18 816 ha. Chránená poľovná oblasť Poľana (CHPO Poľana) sa nachádza v Banskobystrickom kraji, v okresoch Banská Bystrica, Brezno, Detva a Zvolen, pričom jej súčasná výmera je 20 659 ha poľovnej plochy, z toho 18 309 ha lesa a 2 350 ha poľa.

Súčastou prehliadky trofejí z PR CHPO Poľana na Zálomskej je už tradične aj prehliadka jeleních zhodov. Na 13. mája 2026 sa podarilo sústrediť 457 jeleních zhodov z 342 jeleňov. Zhody boli prezentované zo štyroch lesných správ (Víglaš, Poľana, Sihla a Hronec), ktoré priamo obhospodarujú PR CHPO Poľana s výmerou 20 659 ha, ako aj z príslušných poľovných revírov. Predpokladáme, že sa podarilo zozbierať a vyhodnotiť približne tri štvrtiny zhodov jeleňov II. až IV. vekovej triedy v záujmovom území. Všetky podrobné informácie sumariuje a prezentuje už tradične pripravovaný katalóg, z ktorého úvodu prinášame súhrnné informácie.

„V roku 2025 sme už jedenástu poľovnícku sezónu plánovali lov jelenej zveri v revíri CHPO Poľana s prihladnutím na postupné zavádzanie metódy trofejovej kulminácie (väčšie zastúpenie samcov v populácii a vyšší podiel dospelých jeleňov), ale aj výrazný pokles početnosti samičej zveri vo výške 173 kusov (68 jeleňov, 60 jeleníc a 45 jeliencat). Vo Zvernici Trnavy sme plánovali lov jelenej zveri v počte jeden jeleň I. vekovej triedy, s ohľadom na sku-

točnú početnosť zveri a chovateľské zámery. Spolu (voľný revír CHPO Poľana a Zvernica Trnavy) bol plánovaný lov jelenej zveri v celkovej výške 174 kusov. V sezóne 2025/26 sa v CHPO Poľana dosiahol úbytok 173 kusov jelenej zveri, čím sa plánovaný lov jelenej zveri splnil na 100%, z toho jelene na 100% (68 ks z plánovaných 68 ks), jelenice na 100% (60 ks z plánovaných 60 ks) a jeliencatá na 100% (45 ks z plánovaných 45 ks). Vo Zvernici Trnavy bol naplánovaný lov v počte 1 jeleň a v skutočnosti sa aj dosiahol úbytok 1 kus (100 % plnenie plánovaného lovu). Spolu v CHPO Poľana a vo Zvernici Trnavy bol plánovaný lov 69 jeleňov.

Plnenie plánu lovu jelenej zveri už tradične ovplyvnili nájdené uhynuté jelene strhnuté vlkami. V čase od 1.3.2025 do 28.2.2026 lesníci

našli a zdokumentovali 24 uhynutých (strhnutých) jeleňov veľkými šelmami (z toho 24 vlkami), čo predstavuje 35% podiel celkového plánovaného počtu lovu jeleňov. V I. v. t. boli nájdené štyri strhnuté jelene, v II. v. t. osem jeleňov, v III. v. t. sedem jeleňov a v IV. v. t. päť dospelých jeleňov. Spolu s predchádzajúcimi poľovníckymi sezónami je to na Poľane už bežný stav a vlk sa výraznou mierou podieľa na úbytku dospelých jeleňov, ako aj ostatnej raticovej zveri. V I. vekovej triede bolo plánovaných 25 jeleňov, úbytok lovom a úhynom predstavoval 25 jeleňov (z toho 12 jedno-ročných a 13 dvojročných), čo je 100% plnenie plánu a 38% podiel na celkovom úbytku jeleňov. V II. vekovej triede bol úbytok lovom a úhynom 17 jeleňov z plánovaného počtu 17 jeleňov, čo predstavuje 100% plnenie plánu a 25% podiel na celkovom úbytku jeleňov. V III. vekovej triede sa z plánovaných 10 jeleňov ulovili tri jelene a ako úhyn sme zaznamenali sedem kusov, čím sa zaznamenalo plnenie na 100% a 14% podiel na celkovom úbytku jeleňov. V IV. vekovej triede sa zaznamenal úbytok lovom a úhynom 16 jeleňov, čo predstavuje 100% plnenie plánovaného lovu (plán 16 ks) a 23% podiel na celkovom úbytku jeleňov.

Z celkového počtu 69 jeleňov ulovených alebo uhynutých v PR CHPO Poľana a Zvernica Trnavy v poľovníckej sezóne 2025/26 bolo

25 medailových trofejí, čo predstavuje 37% podiel. Z toho bola jedna jelenia trofej zlatá, deväť strieborných a dvanásť bronzových. Najsilnejšia jelenia trofej pochádza z voľného poľovného revíru CHPO Poľana z LS Víglaš a má hodnotu 220,05 b. CIC. Druhá jelenia trofej tiež pochádza z voľného poľovného revíru CHPO Poľana, časť LS Víglaš a má bodovú hodnotu 218,51 b. CIC. Zlatou medailou boli ocenené ešte ďalšie tri jelenie trofeje, dve z LS Víglaš a jedna z LS Poľana. Striebornou medailou bolo ocenených osem jeleních trofejí, z toho šesť dosiahlo bodovú hodnotu nad 200,00 b. CIC. Počas uplynulej poľovníckej sezóny sme v CHPO Poľana štyri kusy jelenej zveri.

Plán lovu srnčej zveri sme splnili so zreteľom na vplyv veľkých šeliem na 85% (22 ks z 26 plánovaných). Pri srnčej zveri predstavuje úhyn spôsobený predátormi a dopravou 50% z celkového lovu.

Plán lovu diviačej zveri sme splnili len na 87% (13 ks z 15 plánovaných), čo odráža stav populácie v našej oblasti na základe vplyvu veľkých šeliem a AMO.

Na zasadnutí 30-člennej širokospektrálnej odbornej koordináčnej rady pre ochranu a obhospodarovanie medveďa hnedého sme už v roku 2019 žiadali MŽP SR o výnimku na lov chráneného živočícha v oblasti širšej Poľany (70 000 ha) – regulačný lov 50 jedincov. Táto žiadosť bola zamietnutá. Pod gesciou obvodných poľovníckych komôr Detva, Zvolen, Banská Bystrica a Brezno prebehlo 2. septembra 2023 sčítanie medveďa hnedého na Poľane

a v príslahlom okolí. Na ploche 996,1 kilometrov štvorcových sme napočítali v čase medzi 18. a 22. hodinou 426 jedincov! Až usmrtenie človeka v k.ú. mesta Detva 30. marca 2025 a následné vyhlásenie mimoriadnej situácie spôsobenej nežiadúcim výskytom medveďa hnedého vo vybraných okresoch SR, požiadaviek a úloh zo zasadnutí krízových štábov, spustili udeľovanie výnimiek z podmienok ochrany chráneného živočícha užívateľom PR v kvóte určenej MŽP SR.

Na základe rozhodnutia MŽP SR č.14266/2025-6.1 z 29.7.2025 v reakcii na vyhlásenie mimoriadnej situácie s medveďom hnedým vládou SR z 2.4.2025 sme v PR ulovili 13 medveďov a tri jedince sme zaevidovali ako prirodzený úhyn. Dva jedince boli ulovené zásahovým tímom pred vyhlásením mimoriadnej situácie.

Lov vlka sme vzhľadom na zosúladienie vyhlášok MPaRV SR a MŽP SR mohli realizovať na základe určenej kvóty lovu od 1.9.2025 do 2.12.2025 do 12:00 hod., do naplnenia kvóty lovu v Banskobystrickom kraji. Obmedzenie možnosti lovu vlka v predchádzajúcom období sa okrem veľkého predáčneho tlaku na raticovú zver a jej následnej migrácie na otvorené poľnohospodárske plochy prejavilo aj na postupne narastajúcom tlaku na hospodárske zvieratá v podhorských oblastiach. Prebiehajúci telemetrický výskum na území PR CHPO Poľana potvrdil trvalú prítomnosť troch sroiek a početnosť 15 až 20 jedincov vlka dravého (na území širšej Poľany je podľa telemetric-

kého výskumu 60 až 65 vlkov). Za posledných 10 rokov sa na Poľane ulovilo alebo ako úhyn zaevidovalo deväť vlkov a lesníci našli, zdokumentovali a na chovateľskú prehliadku predložili 226 vlkami strhnutých jelenov.

Napriek, ale aj vďaka masívnemu tlaku veľkých šeliem a správne poľovníckemu obhospodarovaniu je jelenia zver na Poľane v optimálnej štruktúre a dosahuje vynikajúcu trofejovú kvalitu.

V rokoch 2016 – 2025 lovom a úhynom v PR CHPO Poľana ubudlo 622 jelenov (vlci strhli 226 ks – 36% podiel z realizovaného lovu), z toho 226 medailových. Podiel medailových jelenov zo všetkých ulovených jelenov je 36%. Trofeje 30 ks (z toho zvernica Trnavy šesť kusov) jelenov dosiahli viac ako 210 b. CIC, 75 ks (z toho zvernica Trnavy 1 ks) trofejí získalo striebornú a 121 ks bronzovú medailu.

V PR CHPO Poľana už jedenásty rok plánujeme lov jelenej zveri s prihladením na postupné zavádzanie metódy trofejovej kulminácie a o našu jeleniu zver v magickom prostredí dolín, potokov, brál, lúčok, klukatých chodníkov, storočných smrekov a jedlí je medzi poľovníkmi veľký záujem, nielen pre trofejovú kvalitu, ale aj náročný etický lov s dôrazom na dodržiavanie poľovníckych tradícií v sprievode skúsených sprievodcov LESOV SR, š.p.“

„Deň duba“ (druhý ročník podujatia)

Podujatie venované 100. výročiu narodenia profesora Štefana Korpeľa sa konalo 14.5.2026 na lesnej správe Duchonka, OZ Považie. Pripravili a zorganizovali ho LESY Slovenskej republiky, Oblastná lesnícka komora Bratislava, Pro Silva Slovakia a TU Zvolen.

O podujatie bol enormný záujem lesníkov z domova ale najmä zo zahraničia. Lákali najmä ukážky PBHL – prírode blízkeho hospodárenie v dubových lesoch v objektoch Po Silva. Medzi vzácných hostí patrili predseda Maďarského lesníckeho spolku, dvaja – terajší i emeritný profesor pestovania z TUZVO, bývalý štátny tajomník MPaRV, bývalý hlavný štátny radca a riaditeľ organizovaných zložiek. „Deň duba“ sa tak musel uskutočniť na viackrát. Z organizačných dôvodov sme požiadali a v mesiaci jún vyšli v ústrety 50 lesníkom z ČR, 50 študentom z SLADŠ Liptovský Hrádok a 60 lesníkom z troch závodov štátnych lesov v Maďarsku.

Štefan Korpeľ, ktorému sme tento deň venovali, bol vysokoškolský profesor pestovania lesov, vedec medzinárodného významu a zakladajúci člen celoeurópskeho hnutia Pro Silva. Pôsobil na Lesníckej fakulte vo Zvolene a odborná verejnosť ho považovala za jedného z nestorov výskumu pralesov v Európe. Významne sa podieľal aj na rozvoji myšlienok prírode blízkeho obhospodarovania lesov, ktoré sa dnes uplatňujú aj v praxi slovenského lesníctva. Pod jeho vedením sa uskutočnili prvé lesnícke dni, ktoré sa venovali drevine dub. Pestrosť zloženia účastníkov ideálne pomohla na tomto odbornom podujatí prepojiť teóriu s praxou. Nielen výmena skúseností medzi lesníkmi z rôznych štátov, oblastí či stupňov riadenia, ale aj nájdenie správnych riešení sú dôle-

žité pre budúcnosť dubín a slovenských lesov.

Témami seminára boli obnova a výchova dubových porastov v meniacich sa klimatických podmienkach, ochrana porastov pred škodcami, riešenie problematiky dubových výmladkových lesov. Osobne ma potešila ko-retná, odborná, priateľská diskusia a zdieľanie poznatkov, ktoré nás posúvajú vpred. Človeka baví práca, ak je o ňu záujem doma i v zahraničí. Je dôležité, že na LS ťaháme za jeden povraz a všetci vidia zmysel v diele, ktoré zostáva po nás. Výsledkom správneho hospodárenia v dubinách sú minimálne náklady v pestovnej činnosti, produkcia dreva vysokej kvality, odolnejšie, stabilné, pestrejšie, multifunkčné, produkčné, zdravé, zelené lesy, ktoré využívajú celá spoločnosť.

Pripomenuli sme si aj 252. výročie narodenia Jozefa Dekreta Matejovie. Čo by nám asi pošeplal a poradil, ako zachovať lesy potomstvu v zmenených klimatických podmienkach pri náraste extrémov počasia a škodcov lesa? Verím, že by súhlasil s aktérmi seminára, ktorí sa vzáčne zhodli a nikto nebol proti „výroku“, že základom riešenia problémov lesov spojených so zmenu klímy je ADAPTÁCIA lesných ekosystémov – využitie prírodných procesov (prirodzeného zmladenia a prirodzenej autoredukcie) pomocou výchovných a obnovných postupov uplatňovaných pri prírode blízom hospodárení. Účastníci konštatovali, že lesné

ekosystémy majú vo svojej výbave adaptačnú schopnosť odolávať zmenám klímy. Odborným lesníckym prístupom vieme prispôsobiť naše hospodárenie v lesoch meniacim sa klimatickým podmienkam. Základný legislatívny rámec je vytvorený, umožňuje intenzívnejšiu výchovu a menšie obnovné prvky, ktoré pomáhajú znižovať extrémny, a ktoré sú vlastníčkami a verejnosťou akceptovateľné a nekonfliktné. Je na nás lesníkoch, či a ako rýchlo dokážeme vyžiť prírodné procesy pomocou overeného a funkčného hospodárenia. Je na nás ako zodpovedne budeme hospodáriť a pristupovať aj dôležitej ochrane lesa. Po veľmi úspešnej akcii začíname pripravovať tretí ročník „Dňa duba“ a veríme, že ho zvládneme tak ako tento.

Prevádzkové základy pestovania, obnovy a ochrany dubových porastov

1. Obnovu dubín v maximálnej miere realizovať cez prirodzené zmladenie – epigenetika.
2. Prirodzené zmladenie, nie je cieľ, je to prostriedok a nástroj.
3. Prirodzený výber je základ adaptácie lesných ekosystémov.
4. Svetla na obnovu nesmie byť veľa ani málo – úzkolisté trávky indikujú optimum.
5. Na umelú obnovu využiť sejbu alebo obalované – nepodrezané sadenice.
6. Dub je drevina ktorá má s klimatickou zmenou problém rovnako ako všetky dreviny.
7. Lesy majú vo svojej výbave schopnosť adaptovať sa, my ľudia im môžeme a vieme v tej adaptácii pomôcť správnu výchovou, obnovou, ochranou lesa najmä s využitím prírodných procesov.
8. Výchova dubín sa realizuje úrovňovým negatívnym zásahom. V čistke platí včas, mierne a častejšie. Úrovňový pozitívny zásah v prebierke.

9. Dub je drevina, ktorá sa nesmie pestovať na množstvo (vysoké zásoby), ale na kvalitu.
10. Drevo duba, zo semenných porastov je z hlavných drevín najcennejšie.
11. Pre správne pestovaný dub platí Bachmanovo pravidlo 30-60-90. 30% dĺžky kmeňa je 60% jeho objemu a 90% hodnoty.
12. V 100 rokoch má byť cca 100 ks DB/ 1ha. V 160 rok cca 50 ks rozstup 14-15 m.
13. Správnu veľkosť koruny zistíme ak hrúbku kmeňa v decimetroch v d1,3 vynásobíme tromi a dostaneme šírku koruny.
14. Koruna má byť paraboloid – kmeň ma byť iba 10 (12) m a potom – zelená koruna.
15. Pozor u duba na syndróm prázdnej koruny, kde stratu listov od spodu spôsobí etáže.
16. Dub nutne potrebuje kryť kmeň aj pôdu. Ideálne na kryt sú HB-LP-BK.
17. HB-LP-BK majú pozitívny vplyv na úrodnosť a vodozadržnosť pôdy.
18. Pri nedostatku vedomostí, zdrojov, skúseností, krycie dreviny etáže HB BK LP pri obnove dubového porastu nahrádzajú DB.
19. Ochrana dubín a je dôležitá, lebo z našich drevín majú dub a borovica najviac škodcov.
20. Základom ochrany lesa je hygiena, štruktúra, biodiverzita.
21. Poľovníctvo je služba lesu. Zver nesmie ovplyvňovať les a lesnícku činnosť.
22. V štruktúrach PBHL nevidieť škody zverou tak výrazne ako pri bežnom hospodárení.
23. Z našich viac ako 40 drevín je pestovanie, obnova a ochrana dubových porastov najzložitejšia.

24. Lesy majú vplyv na pôdu, pôda na lesy a voda na lesy aj pôdu.
25. Najväčšia biodiverzita lesných ekosystémov je v pôde. Udržiame ju zdravú a živú.
26. Pochopme, že PBHL je aj ideálny systém a koncept na adaptáciu porastov.
27. Najkvalitnejšie DB sa ťažia po kulminácii svojho hodnotového prírastku cca 160 r.
28. Súčasná ekologická situácia si vyžaduje obnovu lesa rozložiť na celý porast.
29. Obnova dubín rúbaňami je náchylná na vystupňovanie škodlivých činiteľov.
30. Výmladkové lesy sú neefektívne. Nevytvárajú ani kvalitu ani objem – produkciu.
31. Pomôžme lesom i generáciám po nás prebudovať lesy, lebo ich čakajú oveľa zložitejšie podmienky ako máme my teraz.

Ing. Dušan Mikuš,
vedúci LS Duchonka

Medzinárodná konferencie lesné semenárstvo, škôlkarstvo a pestovanie lesa 2026

V dňoch 17.6.-18.6.2026 sa už tradične uskutočnila v Liptovskom Jáne Medzinárodná konferencia Lesné semenárstvo, škôlkarstvo a pestovanie lesa. Konferenciu sa podarilo zorganizovať. Tento rok to bol už 22-hý ročník.

Cieľom konferencie bolo poskytnúť účastníkom najnovšie informácie o:

- nových poznatkoch v oblasti lesného semenárstva, škôlkarstva
- nových poznatkoch v umelej obnove a pestovaní lesa v období klimatických zmien
- riešení problematiky lesného semenárstva, škôlkarstva, umelej obnovy a pestovania lesa
- formou exkurzie priniesť praktické ukážky z uvedených oblastí

Odborným garantom konferencie bola sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Organizačným garantom boli: Združenie lesných škôlkarov Slovenskej republiky, LESY SR š. p, OZ Semenoles Liptovský Hrádok a Národné lesnícke centrum Zvolen.

Konferencia bola ako každý rok rozdelená na dve časti. 17.6.2026 sa uskutočnila teoretická prednášková časť, druhý deň patrili terénnym ukážkam a exkurzii. V tomto roku sa konferencie zúčastnilo rekordných 130 účastníkov.

Cieľom konferencie bolo poskytnúť účastníkom najnovšie poznatky v oblasti lesného semenárstva, škôlkarstva a pest-

ovania lesa a sprostredkovať tak štátnym aj neštátnym producentom lesného reprodukčného materiálu a obhospodarovateľom lesa informácie nielen z domácich ale aj zahraničných vedeckých a vzdelávacích inštitúcií. Medzi odborníkmi, ktorí na medzinárodnej konferencii vystúpili, boli predstavitelia vedeckej a akademickej obce zo Slovenska (Lesnícka fakulta TU Zvolen, NLC Zvolen), Česka (Lesnícka a drevárska fakulta Mendelova univerzita Brno, VÚLHM v.v.i. Strnady: VS Opočno a VS Kunovice, Ministerstvo zemědělství ČR), Nemecka (Staatsbetrieb Sachsenforst Pirna), Poľska (Poľnohospodárska univerzita v Krakove), Maďarska (Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag Terméktanács – Rada pre lesný a energetický reprodukčný materiál) a Rumunska (Súkromné lesné hospodárstvo Zetelaka).

Veľmi zaujímavou bola prvá časť konferencie venovaná trom príspevkom v oblasti genetiky. Prvý predniesol prof. Ing. Dušan Gömöry DrSc. so zameraním na problematiku epigenetiky lesných drevín. V príspevku boli prezentované informácie, že pri epigenetickej dedičnosti znaky vyvolané prostredím počas ontogenézy jedinca sa prenášajú na jeho po-

tomkov, tento typ dedičnosti nie je spojený so zmenou genetickej informácie sensu stricto, nazýva sa preto epigenetický. Opisujeme ním dedičné zmeny v gémovej expresii (nie nevyhnutne prenosných pohlavnou cestou na potomstvo, ale aspoň počas mitotického bunkového delenia), ktoré nie sú spôsobené zmenami samotnej sekvencie DNA. Epigenetická premenlivosť je považovaná za jeden z mechanizmov, ktoré sú základom fenotypovej plasticity, t. j. schopnosti jedného genotypu prejavovať sa vo viacerých fenotypoch v závislosti od prostredia. U lesných drevín ako dlhovekých organizmov so zložitými životnými cyklami, vystavených výkyvom prostredia počas ich dlhého života, je plasticita mimoriadne dôležitá pre ich prežitie a adaptáciu na rýchlo sa meniace klimatické podmienky. Túto neobvyklú dedičnosť znakov u drevín prezentoval autor na zaujímavých príkladoch Škandinávskych semenných sádov a taktiež na vlastnom experimente s 12 provenienciami smreka obyčajného, ktoré boli vysiate v dvoch klimaticky kontrastných škôlkach.

Ing. Ute Tröber z Nemecka prezentovala zavedenie genetického monitorovania, ktorého cieľom je nielen zaznamenávať

priestorové rozdiely, ale aj opisovať časové zmeny v genetickej diverzite a súvisiace mechanizmy. Zriadením desiatich monitorovacích plôch pre smrek obyčajný a 14 monitorovacích plôch pre buk lesný v celom Nemecku sa položil základ pre pozorovací systém na posúdenie a ohodnotenie faktorov ovplyvňujúcich adaptabilitu lesných populácií v budúcnosti.

Problematike praktického využitia molekulárnych analýz na báze DNA v lesníctve a pre kontrolné mechanizmy štátnej správy sa venovali Ing. Pavlína Máchová Ph.D. a Ing. Helena Cvrčková Ph.D. z ČR. Veľkým prínosom je hlavne praktické využitie uvedených analýz, čo nám autorky prezentovali na niekoľkých príkladoch. V prvej časti „Identifikácia jedincov“ je opísaný realizovaný výskum genetického screeningu semenného sadu lípy malolistej. V druhej časti „Determinácia druhov“ autorky na príklade

Problematike kalamity v ČR vo vzťahu k lesnému reprodukčnému materiálu lesných drevín a následnej úprave legislatívy, ktorá umožnila tento stav zvládnuť sa venovala Ing. Vlasta Knorová z Ministerstva zemědělství.

Ďalší príspevok z ČR od Ing. Pavla Kotlu Ph. D. priniesol informácie o kvalite osiva smreka a borovice zo zberov do Národnej banky osiva lesných drevín. Spracované bolo obdobie 2015-2024. Vyhodnotenie kvalitatívnych parametrov osiva za toto obdobie poskytuje čiastkové informácie o zmenách v kvalitatívnych parametroch osiva týchto drevín, vplyvom vyššieho výskytu klimatických extrémov. V prípade smreka boli hodnoty sypavosti a absolútnej hmotnosti nižšie oproti priemerným hodnotám ČSN 481211, v prípade borovice to platí taktiež o sypavosti.

Zistené odchýlky sú podkladom pre úpravu metodických postupov Národ-

procesov a to aplikáciu biostimulantov, ako sú napr. nanočastice kremíka, ktoré efektívnejšie prenikajú do pletív než bežné formy kremíka. Doteraz boli realizované výskumy len na poľnohospodárskych plodinách a ukázalo sa, že nanočastice kremíka výrazne chránia fotosyntetický aparát, stabilizujú obsah chlorofylu a znižujú energetické respiračné straty počas stresu. Pilotné štúdie na topole ukázali, že koreňová aplikácia nanočastíc pri stresovaných rastlinách dokázala takmer úplne zvrátiť kolaps výmeny plynov a obnoviť asimiláciu oxidu uhličitého. Pokusy boli zatiaľ realizované len v hydroponických systémoch.

Prebiehajúca klimatická zmena sa podpisuje aj pod zvýšenú mortalitu pri jesennom zalesňovaní ihličnatých drevín (okrem smrekovca opadavého) v ČR. Príspevok predniesla Ing. Jarmila Nárovcová Ph. D. Rizikovým faktorom sú hlavne pod-

topola čierneho popisujú spôsoby správneho určenia druhov, ktorých rozlíšenie na základe morfológických znakov býva veľmi ťažké. Tretia časť „Zisťovanie genetickej diverzity populácií lesných drevín a využitie pre štátnu správu“ uvádza možnosti využitia DNA analýz pre spracovanie postupov kontrolného systému pre manipuláciu s LRM, teda zachovanie pravdivej identity od zberu osiva až po expedíciu sadeníc do lesa. Závery, ktoré sa premietli do spracovania optimalizovaných postupov laboratórnych analýz s využitím DNA markerov pre overenie deklarovaného pôvodu lesného reprodukčného materiálu smreka, borovice a buka, sú veľkým prínosom pre kontrolné mechanizmy štátnej správy.

nej banky osiva lesných drevín. Hlavne z dôvodu zníženej sypavosti sa ukazuje, že pôvodne plánované množstvo zozbieraných šišíek nie je dostatočné a je potrebné ho navýšiť.

Klimatické extrémny prinášajú mnoho problémov pri pestovaní reprodukčného materiálu, jeho ujatosti a rovnako aj pri ďalšom pestovaní lesa. Niektoré príspevky boli venované práve tejto problematike.

Zaujímavý príspevok o zvyšovaní odolnosti porastov voči klimatickým extrémom s využitím biostimulantov pripravili doc. Ing. Daniel Kuriak PhD. a kol. Predstavili perspektívnu metódu na zvýšenie odolnosti a udržanie funkčnosti transportného systému a metabolických

priemerné hodnoty zrážok, nadpriemerné teploty a hodnoty slnečného svitu a rovnako aj čoraz častejšia absencia snehovej pokrývky, ktoré spoločne vedú k poškodeniam označeným ako „fyziologické sucho“. Preto autori odporúčajú v pestovateľskej praxi jesenné zalesňovanie len pre listnaté dreviny a smrekovec.

Jednou z najvýznamnejších hrozieb spojených s globálnou klimatickou zmenou je nesporné rozširovanie a zvyšovanie frekvencie suchých období aj v oblastiach, v ktorých sa doposiaľ vyskytovali len ojediniele. To je aj dôvod, prečo sa mnoho druhov drevín posúva do vyšších nadmorských výšok. Celý rad modelov predikujúcich rozšírenie druhov v podmienkach globálnej klimatickej zmeny naznačuje, že zastúpenie borovice lesnej a smreku obyčajného v stredoeurópskych lesoch bude v nasledujúcich desaťročiach klesať. Naopak dub zimný a dub letný sú v mnohých modeloch označované za najvýznamnejšie listnaté dreviny budúcej potenciálnej prirodzenej vegetácie. Autori VULHM z Výskumnej stanice z Opočna Ing. Ján Leugner Ph.D. a kol. sa venovali morfológickým parametrom sadbového materiálu duba letného a zimného. Z hľadiska ujatosti dosiahli výrazne lepšie výsledky semenáčky s hrubším koreňovým krčkom a rovnako aj tie s vyšším podielom podzemnej biomasy (koreňového systému), čo vytvára dobrý predpoklad pre dostatočný príjem vody a živín pri umelom zalesňovaní. Autori upozornili na veľmi dôležitú skutočnosť, ktorou je výber vhodného reprodukčného materiálu týchto drevín vzhľadom na konkrétnu lokalitu. Pretože vyšší sadbový materiál je výhodnejší pre zaburinené lokality s relatívnym dostatkom vody. Naopak sadbový materiál s vyšším pomerom koreňov k nadzemnej časti je vhodný pre výsadbu do lokalít ohrozených vysychaním. Závery experimentov ukázali aj skutočnosť, že podiel jemných koreňov je pravdepodobne z väčšej časti ovplyvňovaný technológiou pestovania, prípadne zložením substrátu, viac než genetickými alebo druhovými predispozíciami.

Aj príspevok Ing. Eduarda Greppela bol

venovaný vertikálnemu posunu v pestovaní duba a to konkrétne v podmienkach Liptova.

V rámci projektu LignoSilva priniesli autori Ing. Elena Takáčová a kol. podnetnú tému posúdenia účinku dvoch dávok dreveného popola v substráte na rast borovice lesnej a buka lesného počas vegetačného obdobia. Cieľene vybrali dve dreviny s rôznymi nárokmi na pH pôdy, takže výsledok sa dal čiastočne predpokladať, ale veľkým pozitívom práce je presné stanovenie podielu popola v substráte s pozitívnym vplyvom na rast semenáčikov buka. Zároveň je veľmi sympatické, že autori sa venovali dôležitej environmentálnej téme recyklácie živín.

Možnosťou pestovania sadeníc lipy malolistej a smrekovca opadavého na substrátoch bez obsahu rašeliny sa venovali Ing. Karolina Staszal-Szlachta PhD a kol. z Lesníckej fakulty Poľnohospodárskej univerzity v Krakove. Pestovanie na substrátoch bez obsahu rašeliny predstavuje ekologickú alternatívu, nakoľko tradičné substráty sa vyrábajú z rašeliny, jej ťažba však poškodzuje mokrade a uvoľňuje do ovzdušia veľké množstvo uhlíka. Namiesto rašeliny sú využívané alternatívne organické materiály, ako sú kokosové vlákna, kompostovaná kôra, drevné vlákna alebo špeciálne upravené rastlinné zvyšky. Ako autori ukázali, tento typ substrátov nie je vhodný pre každý druh dreviny. Lipa malolistá rástla veľmi dobre na substráte bez obsahu rašeliny, čo sa prejavilo hlavne vo vyvinutom koreňovom systéme. Naopak sadenice smrekovca vykazovali lepší rast koreňov na substráte s obsahom rašeliny.

Autori Ing. Michal Pástor PhD. a kolektív z Národného lesníckeho centra vo Zvolene priniesli podnetnú tému vnášania orecha čierneho na nové stanovišťa, nachádzajúce sa aktuálne mimo oblastí s optimálnymi podmienkami pre rast a vývoj tejto dreviny. V období klimatických zmien a globálneho otepľovania sú odpovede na takéto otázky veľmi potrebné. Stanovište, ktoré je dnes pre orech čierny okrajové, môže mať o 30 – 50 rokov klímu podobnú dnešným optimálnym oblastiam. Ak by sme čakali, kým sa

zmena prejaví naplno, môžeme stratiť desaťročia. Taktiež majú takéto pokusy význam, čo vlastne aj autori potvrdili, pri hľadaní hraníc ekologickej amplitúdy. Testovanie nových drevín vytvára zároveň akýsi „zásobník možností“ pre budúce hospodárenie.

Téma agrolesníckych systémov bola spracovaná v dvoch príspevkoch: Ing. Ivan Horvát a kol. sa venovali premene neobhospodávaných zarastených poľnohospodárskych pozemkov na produkčné agrolesnícké systémy a Ing. Vladimíra Vargová PhD. a kol. produkciu fytomasy v agrolesníckom systéme.

Plné znenie spomenutých a niektoré ďalšie príspevky môžu čitatelia nájsť na stránke: <https://www.skolkari.eu/z-cinnosti/>

Exkurzná časť konferencie sa začala v Stredisku starostlivosti o genofond drevín Flak Správy TANAP-u. Výmera strediska je 15 ha, z toho produkčne plochy 10 ha. Stredisko pestuje voľnokorenný aj krytokorenný materiál. Pestujú hlavne smrek obyčajný, jedľu bielu, buk lesný, javor horský a brest horský. Súčasťou lesnej škôlky je aj semenný sad smrekovca opadavého a včelín.

Ďalšia časť exkurzie viedla do dvoch lesných škôlok Mestských lesov Spišská Belá: Flak a Šarpanec. Šarpanec je zameraný na pestovanie semenáčikov v dunemanoch a Flak na pestovanie voľnokorenných sadeníc na záhonoch. Zameriavajú sa hlavne na pestovanie jedle bielej z vlastných uznaných porastov. V súčasnosti lesné škôlky slúžia aj na praktické ukážky lesnej pedagogiky, čomu je prispôsobený aj areál škôlok. V roku 2023 vybudovali na Šarpanci nádhernú lesoučebňu, ktorú mali účastníci konferencie taktiež možnosť vidieť. Zrealizovanú konferenciu bude pripomínať jarabina mukýňová, ktorú vysadili pri budove v Šarpanci zástupcovia organizátorov konferencie.

Nádhernou bodkou za konferenciou bol čas strávený v korunách stromov na 1,2 km chodníku v Bachledovej doline.

Mgr. Gabriela Luptáková PhD.,
OZ Semenoles
foto: Ing. Miriam Sušková PhD.

Signalizačné správy

V rámci série odborných príspevkov uverejňovaných Lesníckou a ochranárskou službou pod názvom Signalizačné správy o výskyte škodlivých činiteľov v lesoch Slovenska bola najaktuálnejšia zverejnená 6. júna 2026.

Aktuálne posledné vydanie obsahuje štyri samostatné tematické články a pozvánku na konferenciu APOL 2026, ktorá sa uskutoční 8.-9.10.2026 Grand Hotel Bellevue, Horný Smokovec a na ktorú je nutné prihlásiť sa do 1.9.2026.

Z prezentovaných tém nás zaujal príspevok s názvom „Spotreba POR v roku 2025“. Ako uvádza kolektív autorov, pri evidencii Prípravkov na ochranu rastlín (POR) sa eviduje potreba koncentrátu predávaného distribútormi. Ak by sme chceli mať presnejšiu evidenciu, bolo by potrebné prepočítanie na množstvo účinnej látky. Tých však v prípravku môže byť viac a tak sa problém s prepočítaním javí ako komplikovanejší. Pre rýchly prehľad je táto spotreba uvádzaná – evidovaná NLC LOS v objeme resp. množstve koncentrátu.

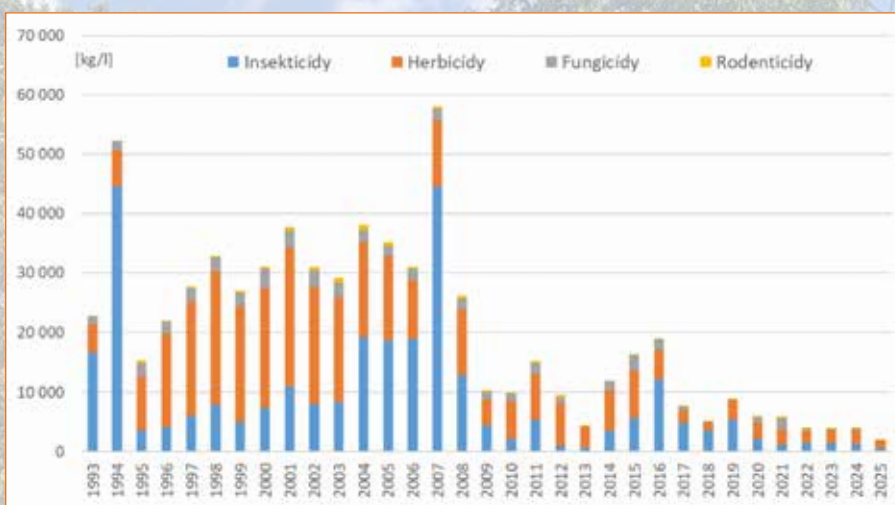
Spotreba autorizovaných POR v roku 2025 v rámci celého Slovenska bola v prípade fungicídov 30,15 (kg prípadne litrov), čo sa týka insekticídov 97,14 (kg prípadne litrov). Herbicídov bolo použitých 1433,82 (kg prípadne litrov), no kým najmenšiu časť tvorili rodenticídy v množstve 10 (kg prípadne litrov), najväčšiu časť reprezentovali Repelenty v rozsahu 117.991,75 (kg prípadne litrov).

V časti venovanej spotrebe autorizovaných pomocných prípravkov na ochranu rastlín na Slovensku boli evidované počty prípravkov a použité množstvá zo skupín: feromóny, zmäčadlá, lepidlá, farbivá, hydrogély.

V časti hnojív bolo použitých 13 prípravkov v celkovom množstve 13.691,17.

V ďalšom príspevku pod názvom „Súhrnná spotreba POR 1993-2025 (33 rokov)“ je uvádzaný prehľad o spotrebe prostredníctvom grafického vyobrazenia.

V príspevku „Sucho jari 2026“ autori informujú, že od januára do konca mája 2026

Vývoj spotreby POR spolu

bol meteorológmi SHMÚ Bratislava zaznamenaný pravidelný nedostatok zrážok, pričom prvé „výdatnejšie“ celoplošné zrážky sa na Slovensku vyskytovali až okolo 15.5.2026. Okrem toho, podľa uvádzaných informácií vegetáciu ohrozovali aj „neskoré mrazy“ vyskytujúce sa cca od 30.4.2026 do 16.5.2026.

V príspevku „Výskyt škodlivých činiteľov podľa LOS Banská Štiavnica v jari 2026“ boli zaznamenané viaceré činitele:

Biotické škodcovia

- Poškodenie (prehryznutie kmeňa) kultúr buka hľodavcami na Orave,
- Poškodenie topoľov v lužných lesoch Bratislavy suchom a následne sekundárnymi biotickými činiteľmi – *Sesia apiformis*, *Armillaria sp.*,
- Poškodenie jedle bielej vo veku 20 rokov v Spišskej Magure voškami (*Dreyfusia piceae*) a hubami (*Melampsorella caryophyllacearum*, *Valsa*, sypavky *Nematostoma parasiticum*, *Botrytis cinerea*),

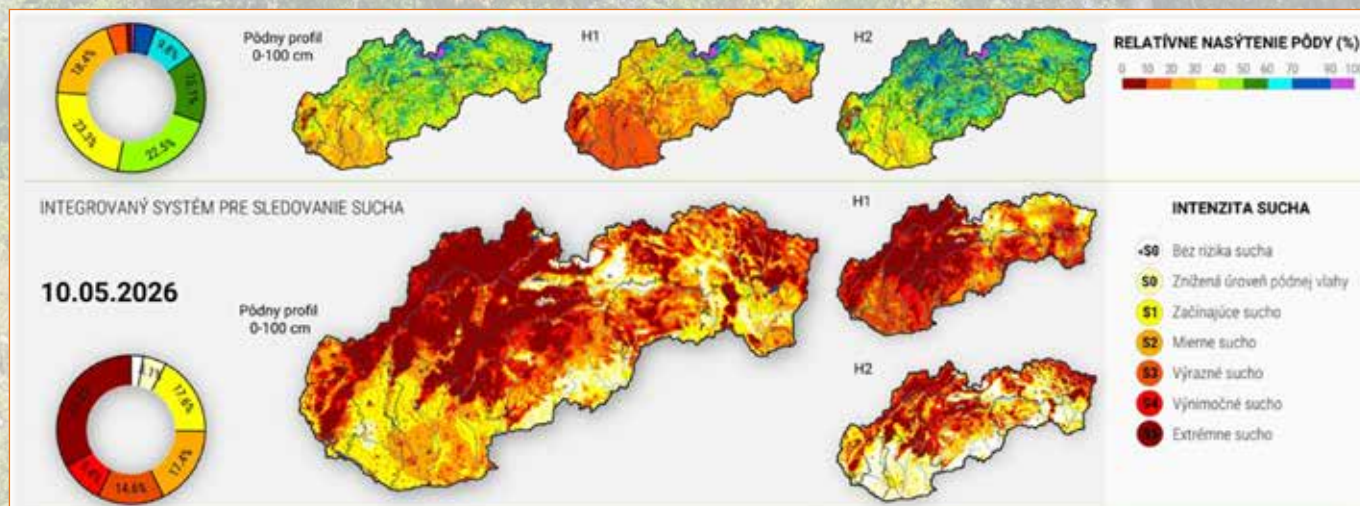
- Poškodenie kôry na báze kmeňa smrekovcov hubami,
 - Výskyt 30 – 80 % žeru húseníc piadiviek a mnišky veľkohlavej v listnatých porastoch Vihorlatu,
 - Výskyt roztočov a ním vytvorených hálok na listoch rôznych drevín
- Abiotické a biotické
- Poškodenie jedlí vo veku cca 100 rokov na Hornom Spiši (Bardejov a okolie) suchom a následne sekundárnym škodcom smoliarom jedľovým *Pissodes piceae*

V príspevku pri jednotlivých činiteľoch sú uvádzane spôsoby použitej obrany a ochrany, v niektorých prípadoch aj kontroly.

Ďakujeme našim kolegom z LOS za prácu, ktorú robia nielen pre lesy, ale predovšetkým pre našu lesnícku prevádzku.

LESU ZDAR!

-aks-

V Topolčiankach pribudla Včeloučebňa a Lesoučebňa

Pri príležitosti Dňa stromu, ktorý sa tento rok konal prvého mája v Topolčiankach, boli v rámci hlavného programu zaradené do siete Lesoučební LESOV SR aj dva nové edukačné priestory. Oba sa nachádzajú v zrenovovanej ružovej budove na Parkovej ulici.

S prípravou materiálu a zariadení týchto dvoch diametrálne tematicky odlišných edukačných priestorov sa začalo ešte koncom roka 2025, ale z dôvodu udržateľnosti predchádzajúcich projektových aktivít cezhraničnej spolupráce Vértesi Erdő Zrt. a LESY SR, š.p. vtedajšieho OZ Topolčianky pos projektovým názvom „Maďarskí a slovenskí lesníci pre včely“

(SKHU/1601/1.1/002), k samotnej realizácii nových zámerov mohla organizačná zložka OZ Tribeč pristúpiť až začiatkom apríla.

Za pomerne krátky čas sa metodicky dovybavila prednášková miestnosť, pôvodne označovaná ako ekoučebňa s tým, že tento priestor sa zameriaval výlučne na problematiku včiel a včelárstva. K data-projektoru, stolom, stoličkám a ďalšiemu

nábytku sme zabezpečili predovšetkým sériu edukačných tabulí s tematikou a problematikou venovanou včelám, odborných publikácií o včelách, políc a dekoratívneho vybavenia z nákladovej akcie Lesoučebne.

O niečo zložitejšie to bolo s realizáciou Lesoučebne v zrkadlovito rovnakej susediacej miestnosti, ktorá bola doposiaľ bez akéhokoľvek vybavenia. Tu bol zabezpečený nábytok v takom rozsahu, aby bolo možné v danom priestore realizovať vzdelávacie a zážitkové aktivity so skupinkami v počte 25-30 návštevníkov. Miestnosť je tematicky venovaná druhom lesnej zveri, poľovníctvu, lesníckej prevádzke a samozrejme lesnému ekosystému. Sériu dermoplastických preparátov okrem základných druhov našej raticovej zveri (jeleň, daniel, muflón, srnec, diviak) dopĺňa aj preparát zubra hrivnatého, ktorý je symbolom príslušnej organizačnej zložky. V porovnaní s inými Lesoučebňami, je táto ozvláštnená tromi figurínami, z ktorých jedna znázorňuje lesníka s jeho hlavnými terénnymi pomôckami a vybavením, ďalšia pilčíka v rámci všetkých potrebných BOZP súčastí a tretia figurína reprezentuje predstaviťľa poľovníkov, nakoľko poľovníctvo aj vzhľadom na tunajšiu Veľkú zvernicu je s daným regiónom späté historicky.

Pre edukačné účely boli využité tiež vstupné priestory, na ktorých sa inštalovala séria tabulí lesných drevín a tiež tabuľa a edukačné pomôcky venovaná Lesníckym značkám.

Za pomerne krátky čas dokázala „hrstka“ zamestnancov vybaviť predmetné priestory do vopred stanoveného štandardu a tak im boli počas spomínaného Dňa stromu odovzdané logá. Pre včeloučebňu logo s vyobrazením včely a lipy ako nášho národného stromu a pre Lesoučebňu už spomínaný zubor hrivnatý a pagaštan konský.

Všetkým, ktorí priložili ruku dielu ďakujeme a dúfame, že tieto priestory budú využívané a navštevované čo v najväčšej možnej miere a možno aspoň čiastočne odprezentujú význam práce lesníkov ďalším generáciám.

LESU ZDAR!

-aks-

LOS – Príbeh zabudnutého velikána

V rámci série výstav zameraných na predstaviteľov voľne žijúcej zveri, Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene v rámci cezhraničnej spolupráce so svojimi dlhoročnými českými partnermi: Národným zemědělským muzeem Ohrada – Muzeem lesnictví, myslivosti a rybářství, Fakultou lesnickou a dřevařskou České zemědělské univerzity v Praze a Jihočeskou zoologickou zahradou v Hluboké nad Vltavou pripravilo pre slovenskú verejnosť unikátnu výstavu zameranú na losa mokraďového – jedného z posledných žijúcich zástupcov megafauny ľadových dôb.

Počas slávnostnej vernisáže 16. apríla 2026 zazneli v priestoroch Lesníckeho a drevárskeho múzea tri veľmi zaujímavé a informačne bohaté príspevky. Ing. Zuzana Chovancová predstavila tento druh v príspevku „Los mokraďový *Alces alces alces*“, Ing. Ján Bystrinasky predstavil 10 ročné skúsenosti s chovom losov v príspevku „Pilotný projekt – Reštitúcia losa európskeho“. K celenejšiemu predstaveniu tohto druhu prispeli zástupcovia Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy národného parku Veľká Fatra príspevkom „Aklimatizácia losa mokraďového (*Alces alces*) vo Veľkej Fatre v kontexte ochrany prírody“.

Los mokraďový ako pôvodný druh slovenskej fauny je najväčším zástupcom jeleňovitých kopytníkov s hmotnosťou dosahujúcou u samcov 500 kg. Zaujímavé je, že geneticky najbližším príbuzným tohto druhu je srnec lesný. Losy sú samotárske zvieratá – samce sa s výnimkou ruje strávia ostatných losov a rovnako tak sa správajú aj vodiace samice. Väčšinou sa zdržujú v poraste s dostatkom úkrytov a v blízkosti vody. Ich krátky krk v pomere k výške ich tela im neumožňuje spásť bylinnú vegetáciu, preto sa živia výhonkami a mladými listami drevín o vodou vegetáciou.

Pred približne 300 rokmi tento druh z našej prírody vymizol v dôsledku intenzívnejšieho využívania krajiny, pôdy ale tiež v dôsledku tureckých vpádov, nepokojov i hladomorov a následne objavom palných zbraní.

Návrat losov do našej prírody je myšlienka, ktorá žije už takmer sto rokov. V roku 1936 vznikol návrh na zriadenie aklimatizačnej zvernice pre losy v Tatrách, na poľesí Javorína. Tiež v období 1. ČSR plánovali štátne lesy a majetky založiť na Čiernom Váhu zvernicu pre losy a po februári 1948 sa uvažovalo o podobnej zvernici v oblasti Oravskej priehrady. Dôležitým míľnikom návratu losa do stredo-európskeho priestoru bola reintrodukcia losa do Kampinoského národného parku v Poľsku

v polovici 20. storočia. V dôsledku toho sa po roku 1960 aj u nás začali objavovať migrujúce jedince či menšie skupiny zvierat.

Súvislejšie zalesnené oblasti severného, stredného a východného Slovenska by snáď mohli hostiť aj trvalú losiu populáciu. Iniciatívu v tomto smere vyvíja Občianske združenie Žito v spolupráci s Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom v Nitre. Ich ambíciou je postupne vypúšťať do voľnej prírody potomstvo jedincov umiestnených v priestoroch centra, ktoré by spolu s migrujúcimi zvieratami z Poľska vytvorili stabilnú mikropopuláciu. Ak bude projekt úspešný a los sa u nás v blízkej dobe naozaj usídlil, bude to úspech. Los sa po storočiach natrvalo vráti sa pôvodnej domoviny. A to je dôvod, prečo losa, tohto zabudnutého velikána, slovenskej verejnosti pripomenúť a predstaviť.

Pozývame Vás na našu výstavu, ktorá potrvá do 13. marca 2027.

Ing. Marek Vanga,

Lesná správa Rimavská Sobota

Lesná správa Rimavská Sobota je najväčšou lesnou správou organizačnej zložky OZ Gemer. Jej sídlom je budova bývalého OZ v rovnomennom meste Rimavská Sobota. Na to, ako sa hospodári našim kolegom na tejto lesnej správe sme sa bližšie pozreli v mesiaci jún.

Charakteristika LS

Lesná správa Rimavská Sobota je jednou zo šiestich lesných správ OZ Gemer. Je najjužnejšou lesnou správou v rámci OZ. V súčasných hraniciach hospodári správa od roku 2004, kedy došlo k pričleneniu území zrušených LS Teplý Vrch a Jesenské. Lesná správa obhospodaruje lesy v Rimavskej kotline, Cerovej vrchovine a Podhorí Slovenského rudohoria.

Nadmorská výška je v rozmedzí od 165 m n. m. v údolí Tehánskeho potoka pri obci Bottovo až po 658 m n. m. na vrchu Medvedia. Katastrálna výmera lesnej správy je 69.097 ha. Lesnatosť územia LS dosahuje 27%.

Lesy sa nachádzajú v 1. až 3. vegetačnom stupni. Z HSLT sú najviac zastúpené: 208 – sprasované bukové duby (47,6%), 310 – svieže dubové bučiny (12,5%), 311 – živné dubové bučiny (11,1%), 211 – živné bukové duby (9,6%) a 209 – suché bukové duby (6,7%).

Lesná správa hospodári na troch lesných celkoch a to: LC Rimavská Sobota (2017-2026), LC Teplý Vrch (2017-2026) a LC Jesenské (2017-2026).

Obhospodarovaná výmera lesných pozemkov je na úrovni 10.936 ha, z toho je 3.154 ha neštátnych neodovzdaných lesov a 261 ha je v prenájme. Výmera porastovej plochy je 10.642 ha. Z toho je 9.244 ha hospodárskych lesov, 528 ha ochranných lesov a 929 ha lesov osobitného určenia.

Hospodárenie v lesoch

Lesné porasty sú z hľadiska plošného zastúpenia tvorené v prevažnej miere cerom, ktorého zastúpenie dosahuje 22,6%, za ním nasledujú hrab (20,7%), dub zimný (20,5%), buk (16,3%), agát (7,0%), dub letný (4,2%) a borovica (4,1%). Ostatné dreviny dosahujú zastúpenie menšie ako 1%. Podiel ihličnatých drevín dosahuje 5,3%.

Veková štruktúra porastov:

veková trieda (r.)	výmera porastov (ha)
0-20	1691
21-40	1582
41-60	1021
61-80	1846
81-100	2458
101-120	1591
121-140	271
141-160	39
161-180	46

Z hľadiska funkčného využitia dominuje produkčná funkcia (97,3%) pred protierózno-funkciou (2,7%).

Z celkovej ťažby pripadá na náhodnú ťažbu len približne 11,8%. Pričom dominuje poškodenie spôsobené suchom a evidenciou krádeží. 0,1% pripadá na mimoriadnu

Priemerné ročné úlohy (za posledné 4 roky) vzťahujúce sa k terajšiemu územiu LS

Výkon	t.j.
Obnova porastov	8,34 ha
– z toho prirodzená	5,31 ha
– z toho umelá (voľnokorená)	1,57 ha
– z toho umelá (obaľovaná)	0,86 ha
– opakované zalesnenie	0,60 ha
Ochrana proti zveri	
– chemická – repelenty	9,34 ha
– mechanická – jednotlivé	0,00 ha
– oplôtky	1,46 ha
Ochrana proti burine	5,61 ha
Prečistky	131,33 ha
Výchova do 50 rokov	58,83 ha/ 1 320 m ³
Výchova nad 50 rokov	57,63 ha/ 2 290 m ³
Obnovná ťažba	24 367 m ³
Asanačná ťažba	2 272 m ³
Mimoriadna ťažba	96 m ³
Ťažba spolu (vrátane nehrúbia)	30.560 m ³
– z toho samovýroba	2.381 m ³

ťažbu a ostatných 88,8% ťažby je úmyselnej. V obnove lesa dominuje prirodzená obnova (69%) pred umelou obnovou. Umelá obnova je realizovaná prevažne dubom zimným (61%) a bukom (20%), v menšej miere cer, smrekovec, javor horský a jaseň. V prirodzenom zmladení dominuje buk (25,4%) pred cerom (19,0%), agátom (10,5%), dubom zimným (7,4%) a hrabom (4,9%). V malej miere lipa a jaseň. Opakované zalesnenie sa realizuje v minimálnej miere drevinou dub zimný, v menšej miere buk, javor horský a smrekovec.

Na lesnej správe sa nachádzajú zdroje reprodukčného materiálu lesných drevín uznané porasty fenotypovej klasifikácie kategórie B pre dreviny Bk, Dl, Dz, Bo, Cr, Js o výmere drevín 277,04 ha a dva objekty Pro Silva – LC Jesenské – Mokrá dolina a na LC Teplý vrch – Bikapotok o výmere 318,82 ha.

Výrobné podmienky

Územie LS Rimavská Sobota sa rozprestiera v Rimavskej kotline a prilahlých pahorkatinách a je charakteristické pahorkatinným typom reliéfu, avšak s výskytom kratších ale pomerne strmých svahov. Lokalizácia obhospodarovaných pozemkov je vo väčšine prípadov v susedstve iných subjektov a poľnohospodárskej pôdy.

Sklony 0-20% zaberajú 37,3%, sklony 21-50% zaberajú 57,9% a sklony 50% a viac zaberajú 4,8% porastovej výmery.

Lesné porasty sú sprístupnené kvalitatívne priemernými odvoznými cestami. Celková vybavenosť odvoznými cestami je podpriemerná. Na LS je k dispozícii 27 km trvalých odvozných ciest, 103 km sezónnych odvozných ciest a 371 km trvalých približovacích ciest. V terénnych typoch 3,6,9 a 10 je zaradených 7% porastov, v terénnych typoch 2, 5 a 8 je zaradených 23% porastov a v najpriaznivejších terénnych typoch 1,4,7 je zaradených 70%. Aj vďaka pomerne krátkym svahom a terciálnej dopravnej sieti sa v plnej miere využívajú traktorové technológie. Výkon ťažbových činností je podmienený počasím a nutnosťou prechodu cez poľnohospodársky využívané pozemky. Približne 70% dreva sa realizuje odvozom dreva na expedičný sklad Rimavská Sobota, v malej miere aj na ES Rimavská Baňa. Časť

dreva je expedovaná priamo odberateľovi (hlavne Slovwood) z OM v množstve približne 8.000m³ ročne.

Ochrana prírody

Územie LS hľadiska ochrany prírody patrí k stredne významným. V CHKO Cerová vrchovina sa nachádza 2.751 ha. Na území LS sa nachádzajú prírodné rezervácie Ťahan, Horný červený les, Pokoradzské jazierka PR, Hajnáčsky hradný vrch, Ostrá skala a Steblová skala (spolu 401 ha), národná prírodná rezervácia Ragáč (9,7 ha), chránené areály Fenek a Hikórový porast (61,7 ha), prírodná pamiatka Zaboda (20,7 ha) a národná prírodná pamiatka Kostná dolina (4,9 ha)

Zároveň sa tu nachádzajú aj územia európskeho významu Cerová vrchovina, Ťahan, Drienčanský kras a Podkoradzské jazierka a Chránené vtáčie územie Cerová vrchovina – Porimavie.

Z obhospodarovanej výmery sa prvom stupni ochrany prírody (SOP) nachádza 68,7%, v 2. SOP je 29,2%, v 3. SOP je 0,6%, v 4. SOP je 0,4% a v 5. SOP je zaradených 1,1% obhospodarovaných porastov.

Z chránených druhov sa na území LS vyskytujú: črievičník papučkový, fúzač veľký, roháč obyčajný, krakľa belasá a orliak morský.

Poľovníctvo a rybárstvo

Na území LS sa obhospodarujú tri poľovné revíry a to PR Peséta-Tehán s výmerou 5167,58 ha, PR Hajnáčka s výmerou 1748,30 ha a Danielia Zvernica Teplý Vrch o výmere 959,39 ha. Danielia Zvernica Teplý Vrch je najstaršia zvernica na Slovensku, pričom sa jej vznik datuje v roku 1666 a slúži na chov danielie a muflónej zveri.

Najpočetnejšími bonitovanými druhmi zveri sú danielia, jelenia, srnčia, muflónia a diviacia zver. Pôsobením afrického moru ošípaných došlo k výraznému poklesu stavov diviačej zveri, ktorú sa zatiaľ len ťažko darí postupne obnovovať. Plán lovu ročne vo všetkých troch revíroch predstavuje cca 735 ks raticovej zveri.

V rámci týchto režijných PR sa na území LS nachádzajú aj dve poľovnícke chaty, chata Lujza priamo v Danieli zvernici Teplý Vrch a chata Peséta využívané hlavne pre potreby

Z ľavej strany prvý rad: Kristián Kempný – vedúci LO Bátka, Arpád Kőszegi – vedúci LO Vereš, Bc. Vladimír Bystriansky – ved. LO Potok, Ing. Ondrej Poláčik – vedúci LS, Andrej Hamaš – ved. LO Širkovce, Pavel Forgáč – ved. LO Zvernica, Peter Janšo – technik LS
Z ľavej strany druhý rad: Ing. Nikolaj Sekréneš – technik LS, Bc. Zsolt Forgóň – vedúci LO Ragáč, František Kubačka – ved. LO Sobota, Ing. Dominik Porubiak – technik LS, Peter Nagy – ved. LO Čákaň, Bc. Matej Rohárik – ved. LO Čereš.

ubytovania poľovníckych hostí pri výkone práva poľovníctva. Ďalej je tu vybudovaných a zriadených 52 prikrmovacích zariadení na objemové krmivo, 79 válovcov na jadrové krmivo, 146 solníkov, 17 vlnísk a 90 posedov.

Návštevnosť lesov a verejnosť

LS sa nachádza na okraji CHKO Cerová vrchovina. V rámci LS sa nachádza sedem turistických chodníkov o celkovej dĺžke 22 km. Turisticky významnejšími lokalitami sú Teplý vrch, Hajnáčka a Ragáč.

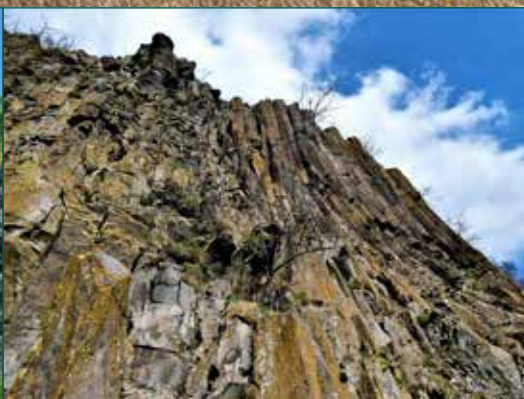
Na obhospodarovanom území sa nachádza jeden lesnícky náučný chodník Teplý vrch situovaný v rovnomennej Danieli zvernici. Z hľadiska návštevnosti je územie LS vybavené štyrmi altánkami, piatimi ohniskami, štyrmi prírodnými vyhliadkami, jedným prírodným vodopádom, a deviatimi informačnými tabuľami. V rekreačnej oblasti Kurinec je k dispozícii chata Kurinec s kapacitou 17 lôžok.

Personálne obsadenie

Na lesnej správe je široké vekové rozpätie zamestnancov. Najmladší má 21 a najstarší 57 rokov.

Štruktúra LS je tvorená z deviatich LO, troch technikov a vedúceho LS. Osadenstvo lesnej správy tvoria: Ing. Ondrej Poláčik – vedúci LS, Ing. Dominik Porubiak, Ing. Nikolaj Sekréneš, Peter Janšo – technici LS, Kristián Kempný – vedúci LO Bátka, František Kubačka – vedúci LO Sobota, Arpád Kőszegi – vedúci LO Vereš, Bc. Matej Rohárik – ved. LO Čereš, Pavel Forgáč – ved. LO Obora, Bc. Vladimír Bystriansky – ved. LO Potok, Andrej Hamaš – ved. LO Širkovce, Peter Nagy – ved. LO Čákaň, Bc. Zsolt Forgóň – vedúci LO Ragáč.

Ing. Zdenko Kováč
Ing. Ondrej Poláčik

Zo života vo zvernici

Počas týchto horúčav sme sa s vidinou ochladenia vybrali do Zvernice Teplý Vrch. Zaujímali nás nielen aktivity spojené s pracovným zameraním zverozrážca, ale tiež to, ako si dokáže človek, ktorý v podstate celoročne „býva v práci“ nájsť a využiť voľný čas. Na naše otázky nám odpovedal náš dlhoročný kolega Peter Janšo.

Vždy na začiatku sa pýtam našich kolegov, či je lesníctvo a poľovníctvo v ich rodine tradíciou. Ako je to v Tvojom prípade?

Pochádzam z učiteľskej rodiny. Obaja moji rodičia boli učelia. Otec učil biológiu zoológiu a telesnú výchovu a preto mal k prírode blízko a viedol k nej aj mňa. Mama učila matematiku a práve ona pochádzala z Teplého Vrchu. Poznal som to tu už detských čias, lebo som sem chodil za starými rodičmi. Asi ako štvorročný som bol priamo vo Zvernici chystať drevo so starým ocom a zahlásil som, že tu raz budem horárom. A to sa mi nakoniec splnilo.

Keď má človek sen, musí si ísť za ním a veľa vecí tomu prispôbiť. Predpokladám, že si tomu prispôbil aj svoje štúdium.

V podstate áno a začalo to už počas základnej školy, ktorú som vychodil v Gemerskej Vsi. K poľovníctvu som skutočne „privoňal“ na krúžku poľovníctva, ktorý viedol Karol Győry. V tom čase pôsobil aj ako zverozrážca v bažantnici a poľovnom revíri Dolinka. Keďže on sám deti nemal a kamarátil sa s mojimi rodičmi, chodieval som s ním do lesa, na poľovačky samozrejme tiež.

Vychodil som Strednú odbornú školu lesnícku v Banskej Štiavnici a potom som sa zamestnal u štátnych lesov. Na chvíľu som nastúpil na Lesnú správu Šafárikovo do bažantnice Stránska, po jednom roku som sa stal technikom na LS a následne majster škôlky Širkovce. Odtiaľ som prestúpil na Teplý Vrch. Na chvíľu som zastupoval lesníka na LO Peséta a potom som prevzal pracovné úlohy po predchádzajúcom zverozrážcovi vo zvernici a som tu už 30 rokov. Okrem toho mám v gescii ešte ďalšie dva revíry Peseta-Tehán a Hajnáčku, takže sa nestíham nudiť.

Už som v úvode naznačila, že žiješ priamo vo zvernici. Máš čas aj na svoje záľuby, alebo ťa zvernica zamestnáva na plný úväzok 24 hodín denne, sedem dní v týždni?

V podstate v marci a apríli mám viac voľna a potom tiež v lete. Vtedy sa robia rôzne opravy, ale môžem si dovoliť ísť aj na dovolenku, alebo sa venovať svojim záľubám. Akonáhle sa rozbehnú poľovačky na jeleniu zver, tak plynule prejdeme na tančiu a muflóniu zve a do februára sa v podstate nezastavíme. Odstrel v rámci spomínaných revírov a zvernice je do 800 kusov. Z mojich koníčkov sa venujem hlavne strelectvu. So strelectvom som začal už ako malý chlapec na základnej škole, kde som pretekal so vzduchovkou. Počas strednej školy som vyhral Lesnícku

všestrannosť v strelbe a moju prvú pušku 7x57 ZKK600 som si bol kúpiť v Uherskom Brode. Potom som sa strelectvu nevenoval až do 43. rokov. No po priateľskom rozhovore s bývalým kolegom Jaroslavom Ďurikom som sa na jeho „odporúčanie“ vrátil k poľovníckej strelbe. V mojich 45 rokoch som vyhral majstrovstvá SPK v G200 a teraz skúšam desaťboj a lesnícku kombináciu. V oboch som bol v slovenskom výbere. Teraz tomu venujem pomerne dosť času, veľa sa presúvam po pretekoch.

A aby som nezabudol, pravidelne sa aktívne zúčastňujem Futbalového turnaja o pohár generálneho riaditeľa štátneho podniku LESY SR.

K lesníkovi, ale predovšetkým k poľovníkovi patria aj jeho štvornohí priatelia. Ako je to s Tebou a so psami?

Teraz je to prvýkrát, čo nemám psa. Vždy som mal bavorského farbiara, dokonca som mal aj chovnú stanicu. Tu vo zvernici a hlavne pri dohľadávaní zveri, hoci už aj na to máme

rôznu techniku, je pes stále dôležitý a je lepšie mať vlastného psa, ako sa spoliehať na to, že príde zver niekto dohľadať.

Okolie horárne je naozaj krásne upravené. Zaujala ma hlavne tá záhradka, ale tiež napríklad sliepky... Ako sa to dá všetko stíhať, či už popri práci, alebo koníčkoch?

Vo zvernici je to o niečo náročnejšie, lebo zver sa tu síce správa ako vo voľnom revíri, ale predsa je jej tu o niečo viac. Všetko musí byť oplotené, inak by tu nebolo nič. Naposledy, čo sme mali v aklimatizačnej obôrke daniely, po vypustení sa jeden stále vracal. Keď sme zabudli zavrieť bránu a bol tu za deň tretikrát, pričom zožral šalát, zavreli sme ho do obôrky k muflónom. Vyzerá to tak, že sa mu tam páči.

Ešte v začiatkoch som tu choval aj jazdec-ké kone. Malého športového pre deti a potom aj plnokrvníkov. Vedel som si prejsť a skontrolovať zvernicu aj z konského hrbta.

Priznám sa, že veľa vecí je tu automatizovaných, hlavne čo sa týka vody a potravy pre hydinu, takže viem na pár dní odísť. Ale dopostujem si tu naozaj všetko, vrátane zemia-

kov. Človek by povedal, že je to taký ekologický spôsob života, tak som si na cestovanie minulú zimu kúpil elektromobil.

Starostlivosť o zvernicu a zver je pomerne špecifické zameranie. Chodíš niekam za inšpiráciami?

V začiatkoch sme mávala školenia, na ktorých sme sa stretávali všetci zverozrážcovia. Jedno také bolo v Topolčiankach a neďaleko je Betliar, takže keď by som čokoľvek potreboval, je sa s kým poradiť. Všetky opravy vo zvernici riešime dodávateľsky ale pri doprovodoch a odchyťovaní živej zveri mi pomáhajú kolegovia. Tam si nedám rady sám, lebo pri odchyte niekedy treba aj desať ľudí. Na jar sme takto odchyťovali živú zver a predali sme 14 muflónov a 24 kusov daniely zveri.

Čo sa týka starostlivosti o zver, v posledných rokoch je to so zrážkami biedne, ale aj napriek tomu, že je zvernica situovaná na kopci, my s vodou problémy nemáme. Dokonca tu máme desať studničiek a v areáli zvernice sú tu štyri jazera, a dve vodozádržné jamy zachytávajúce vodu z prameňov, ktoré boli vyčistené, prehĺbené a vybudované z projektu Intereg.

Z našich lúk sme už zabezpečili 80 balíkov

sena a 100 balíkov senáže, čo takže seno pre zvernicu na zimné obdobie je už navožené v senníkoch. No keďže neprší, vegetácia pre vo zvernici už prakticky nie je a tak sme museli kúpiť 40 balíkov sena pre zver na toto obdobie od okolitých malých hospodárov. Ale ceny sena idú výrazne hore, dá sa povedať, že tu v okolí ho skupujú poľnohospodári z Maďarska

Vo viacerých zverniciach majú kolegovia problém s predátormi, napríklad v Betliari zdecimovali vlci muflóniu populáciu. Ako je to tu.

Tu zatiaľ problém s vlkami nemáme. Stalo sa, že nám túlavé psy nahnali muflóny do jazera utopili ich, ale ten problém sa operatívne vyriešil.

Na úvode som sa pýtala, či je lesníctvo a poľovníctvo v tvojej rodine dedičné. Už viem, že si prvá generácia, ktorá sa tomu venuje, máš aj pokračovateľa?

Mám dve dcéry. Jedna vyštudovala lesníctvo, ale profesijne sa tomu nevenuje, druhá je ekonómka. Ale musím povedať, že obe sú poľovnícky.

Ďakujem krásne za rozhovor.
LESU a LOVU ZDAR!

-aks-

Rimavsko-sobotská vetvička

Príroda je pre vzdelávanie detí to najvhodnejšie prostredie. Raz do roka otvoríme brány Danielej obory na Teplom Vrchu tým najmenším, ktorí sa počas podujatia Rimavsko-sobotská vetvička na trase nášho náučného chodníka dozvedia mnoho zaujímavých informácií od kolegov pracujúcich priamo v teréne.

Na toto podujatie si každá z lesných správ našej organizačnej zložky pripraví jedno stanovište. S materiálom im pomáhajú kolegynky z ústredia OZ, ktoré majú na starosti prácu s verejnosťou a lesnú pedagogiku: Evka Vavreková, Naďa Krížová a Anka Budziňáková, ale samozrejme vetvička je o spolupráci a úsilí nás všetkých.

LESY Slovenskej republiky, š.p., organizačná zložka OZ Gemer tento rok pripravila pre deti s materských a základných škôl v regióne Gemer XIX. ročník „Rimavsko-sobotská vetvička 2026“. Akcia sa konala 27.5.2026 v Danielej obore Teplý Vrch formou prechádzky lesníckym náučným chodníkom. Pre deti boli pripravené

jednotlivé stanovištia: Netopiere, Tvorivá dielňa, Vtáky, Dreviny, Hmyz, Včielky, Poľovnícka kynológia, Poľovníctvo a Ťažba dreva. Na jednotlivých stanovištiach pracovníci OZ Gemer prezentovali deťom svoje vedomosti v oblasti flóry a fauny Gemerského regiónu. Prezentovali lesnícku prácu a hrovou formou zapájali deti do

jednotlivých aktivít. Akcie sa zúčastnilo 333 detí, ktoré boli na konci chodníka odmenení sladkosťou. Akcia bola vydaná s kladnými ohlasmi a dotvorená krásnym slnečným počasím.

Ing. Peter Ružička,
vedúci EOÚ OZ Gemer

Deň poľovníkov Šariša s nádychom LESOV SR

Lesníctvo a poľovníctvo je prepojené nielen čo sa týka manažovania lesov a častokrát aj profesného zamerania jednotlivcov, ale čoraz častejšie sa táto spolupráca preklápa aj do realizácie spoločne vykonávaných aktivít pre verejnosť. Štátny podnik LESY SR sa 20.6.2026 stal hlavným partnerom podujatia Deň poľovníkov Šariša, ktoré navštívili stovky návštevníkov v areáli SOŠL v Prešove.

Toto tradičné poľovnícke podujatie organizované Šarišskou regionálnou organizáciou poľovníckeho zväzu, odštartovalo slávnostným sprievodom s poľovníckymi darmi, ktorého hlavnou ozdobou bol srnec 3. VT odlovený v revíri Cemjata, patriacemu pod Školské lesy. Spoločne s ostatnými darmi bol posvätený počas svätohubertovskej omše, ktorú celebraval rímskokatolícky kňaz Marek Puškáš bývalý absolvent Strednej odbornej školy lesníckej tu v Prešove, ktorému sekundoval ďalší absolvent tunajšej školy gréckokatolícky kňaz Slavomír Tarasovič.

Nasledovalo slávnostné odovzdanie poľovníckych ocenení členom Šarišskej regionálnej organizácie Slovenského poľovníckeho zväzu, kedy okrem bronzových, strieborných a zlatých medailí svätého

Huberta, boli odovzdané aj ocenenia Zlatý kamzík.

Počas tohto ročníka, ktorý sa niesol v znamení „S chuťami a vôňou lesa“ mali návštevníci možnosť pozrieť si výber fotografií „Príbehy lesa“ zachytené objektívom nášho kolegu Miroslava Ondruša a nechýbalo ani ocenenie víťazov fotografickej súťaže „Poľovnícky okamih“ vyhlásenej pre členov Obvodnej poľovníckej komory Prešov, do ktorej bolo zaslaných 35 fotografií od 15-tich fotografov.

V prezentačných stánkoch zástupcovia štátneho podniku LESY SR realizovali ochutnávku a predaj produktov sme zo série Lesnícke pochúťky a informovali o možnostiach poplatkového lovu, pozorovania a fotografovania zveri v revíroch LESOV SR. Najväčší záujem u návštevníkov

s deťmi vzbudila časť vyhradená aktivitám lesnej pedagogiky, ktoré realizovali naši kolegovia z OZ Šariš a OZLT. Pripravená bola tiež detská výtvarná súťaž **Poľovníctvo očami detí**.

Moderátori z LESOV SR nezabúdali priebežne informovať o aktivitách realizujúcich sa v celom areáli. Najväčší priestor zaberalo 23 súťažných družstiev, ktoré si prišli zmerať sily o ten najlepších guláš. Ocenili sme víťazov, ktorých vybrala odborná komisia a verejnosť. No ešte predtým sme ocenili najlepších vábičov z akademickej súťaže vo vábení jeleňov a inej zveri.

Už teraz sa tešíme na ďalšie lesnícko-poľovnícke podujatia!

LESU a LOVU ZDAR!

-aks-

Keď medved' pomáha v Rimavskej Sobote

Štátny podnik LESY Slovenskej republiky úspešne pokračuje v realizácii projektu „Keď medved' pomáha“. Zástupcovia podniku odovzdali symbolický poukaz na zdravú a kvalitnú divinu Centru pre deti a rodiny v Rimavskej Sobote. Súčasťou podujatia bola aj návšteva najstaršej zvernice Teplý vrch, kde sa deti prostredníctvom lesnej pedagogiky oboznámili s poľovníckym manažmentom.

Projekt „Keď medved' pomáha“ vychádza z princípu spoločenskej zodpovednosti a snahy štátneho podniku vracat hodnoty získané z odborného hospodárenia v lesoch späť spoločnosti. V tomto prípade pomoc putuje priamo na stoly detí do Centra po celom Slovensku vo forme nutrične hodnotnej diviny, ktorá je dôležitou súčasťou zdravého stravovania.

„Naším cieľom nie je len odovzdať mrazenú divinu, ale odovzdať deťom skúsenosti a vedomosti. Dnešný deň ukázal, že spojenie praktickej pomoci a vzdelávania má obrovský zmysel. Divina z našich revírov je tou najčistejšou potravinou, ktorú im vieme ponúknuť“ uviedol vedúci ekonomicko-obchodného úseku OZ Gemer.

Tento deň nebol len o odovzdaní daru. Deti z Centra pre deti a rodiny Rimavská Sobota absolvovali lesnú vychádzku v unikátnom prostredí najstaršej zvernice Teplý vrch. Pod vedením skúsených lesných pedagógov a poľovníkov sa učili nielen rozoznávať stopy zveri, ale zistili oveľa viac o živote v lese.

Poľovníci deťom názorne vysvetlili, že sta-

roslivosť o lesnú zver je celoročná a náročná úloha. Deti sa dozvedeli, ako sa v zime dopĺňa krmivo, na čo slúžia soliská a ako sa monitoruje zdravie zvierat. Pochopili, že poľovnícky manažment je nevyhnutný pre udržanie prirodzenej rovnováhy v prírode.

Divina, ktorú centrum získalo, predstavuje špičkovú surovinu bez umelých prísad, bohatú na minerály a bielkoviny. Ide o mäso z voľne žijúcej zveri, ktorá je prirodzenou súčasťou zdravého životného štýlu. Projekt tak efektívne prepája odborné hospodárenie so zvereným majetkom štátu s konkrétnou pomocou pre tých najzraniteľnejších.

LESY SR plánujú v projekte „Keď medved' pomáha“ pokračovať aj v nasledujúcich mesiacoch a postupne priniesť pomoc aj do ďalších regiónov Slovenska tým, ktorí ju najviac potrebujú. Tento projekt sa tak stáva príkladom toho, že lesníctvo môže byť zároveň odborné, udržateľné aj ľudské.

LESU A LOVU ZDAR!

Ing. Katarína Palková

Mýty&fakty pokračujú Študenti Strednej zdravotníckej školy spoznávali les priamo v teréne

Projekt Mýty&fakty o lese a lesníkoch pokračuje, a tentokrát zaviedol študentov do jedného z najcennejších prírodných území v okolí Banskej Bystrice.

Dňa 28. mája 2026 sme spolu so študentmi Strednej zdravotníckej školy v Banskej Bystrici absolvovali lesnú vychádzku do Kráľickej tiesňavy a ku Kráľickým vodopádom. Cieľom nebola len prechádzka v prírode, ale predovšetkým spoznávanie práce lesníkov priamo v teréne.

Sprievodcom študentov bol kolega lesník Jožko Bolna, ktorý zrozumiteľným a praktickým spôsobom vysvetlil, ako fungujú stupne ochrany prírody a aké pravidlá v nich platia. Kráľická tiesňava a Kráľické vodopády sú prírodná pamiatka v správe štátnej ochrany prírody Poľana, a patria do územia so štvrtým stupňom ochrany,

kde je pohyb možný len po vyznačených turistických chodníkoch a platia tu prísne pravidlá na ochranu vzácných biotopov a prírodných hodnôt. Študenti sa tak dozvedeli, prečo sú niektoré činnosti v týchto územiach zakázané a aký význam má rešpektovanie pravidiel ochrany prírody pre zachovanie jedinečných lokalít.

V ďalšej časti vychádzky sme sa presunuli do hospodárskeho lesa, kde mali študenti možnosť vidieť lesnícke hospodárenie priamo v praxi. Ukázali sme im, ako sa označujú stromy určené na ťažbu, podľa akých princípov sa rozhoduje o ich výbere

a aký je rozdiel medzi ekonomickou a spoločenskou hodnotou stromu.

Diskusia sa venovala aj tomu, ako sa lesníci starajú o les tak, aby zostal zdravý, stabilný a plnil funkcie aj pre budúce generácie.

Projekt Mýty&fakty aj touto aktivitou potvrdzuje, že najlepším spôsobom spoznávania lesa je osobná skúsenosť priamo v teréne. Otvorený dialóg a praktické ukážky pomáhajú mladým ľuďom lepšie porozumieť tomu, čo práca lesníkov znamená a prečo je udržateľná starostlivosť o lesy dôležitá pre celú spoločnosť

Laura Tettingerová

Lidl les rastie už 15 rokov V Tatrách pribudli ďalšie tisíce nových stromov

Lesy existujú už úctyhodných viac ako 400 miliónov rokov. Nielenže sú „plúcami“ planéty, ale aj regulujú klímu, čistia vzduch a zadržiavajú vodu v krajine. Prispievať k ich obnove je tak mimoriadne dôležité a uvedomuje si to aj modro-žltý diskontný reťazec. Vďaka Lidl a jeho zákazníkom už v Tatrách rastie viac ako 2 400 000 nových stromov a prvé z tých tohtoročných pribudli 12.5.2026 v spolupráci s OZ Tatry na LS Malužiná.

Slovensko sa hrdí titulom jednej z najlesnatejších krajín v Európe, keďže lesy tvoria približne 40 % nášho územia. Podpora našich lesov sa už od roku 2012 venuje maloobchodný predajca Lidl prostredníctvom projektu Voda pre stromy. Ten patrí medzi najznámejšie spoločensky zodpovedné projekty reťazca a vďaka nemu sa v Tatrách podarilo vysadiť už vyše 2,4 milióna nových stromčekov. Lidl les sa aktuálne rozprestiera na ploche takmer tisíc hektárov, čo môžeme prirovnať k veľkosti 1.400 futbalových ihrísk. Svojou rozlohou by pokryl takmer celú mestskú časť Bratislava – Staré Mesto.

Prekonali slovenský rekord

Projekt Voda pre stromy spája aj zamestnancov reťazca, ktorí prispeli k úctyhodnému výsledku. „Záleží nám na slovenskej prírode, a preto už dlhé roky vytrvalo prispievame k obnove tatranských lesov. Za jeden deň sa nám podarilo vysadiť 11.000 stromčekov, čím sme prekonali slovenský rekord. Je to pre nás obrovským zadostučiním a dôkazom, že keď spojíme sily, môžeme dosiahnuť reálnu zmenu. Obrovské ďakujem patrí našim dobrovoľníkom, no najmä všetkým našim zákazníkom, vďaka ktorým môžeme kontinuálne pomáhať slovenskej prírode,“ povedala Adriana Maštáľicová, špecialistka externej komunikácie Lidl Slovenská republika.

Medzi zamestnancami je každoročne o túto aktivitu obrovský záujem. Z tohto dôvodu o tom, kto sa výsadby zúčastní a vychutná si zaslúžený oddych v podobe wellness, rozhoduje žrebovanie. Jubilejnej 15. výsadby sa zúčastnilo približne 60 dobrovoľníkov z Lidla. Zamestnanci výsadzu realizujú pod odborným dohľadom lesníkov, ktorí im v úvode vždy presne vysvetlia celý postup. „Výsadba prebieha vo dvojiciach, nakoľko sadenie v horskom teréne je fyzicky náročné. Každý jeden krok musí byť dôsledný, aby mladé stromčeky bezpečne ustáli prípadný dážď či silný víeter. Vďaka odbornému vedeniu lesníkov z LESY SR, š.p. však presne vieme, ako na to a máme obrovskú radosť, keď vidíme, že sa stromčekom darí,“ priblížila Martina Sujová, manažérka pre CSR projekty Lidla.

Spolupráca, ktorá funguje roky

Podpora slovenských lesov v rámci projektu Voda pre stromy sa realizuje v úzkom a dlhoročnom partnerstve so štátnym podnikom, LESY Slovenskej republiky. Práve ich odborníci sa starajú o to, aby bol zabezpečený úspešný rast a stabilita prostredníctvom celoročnej aktívnej starostlivosti.

„Dlhodobé partnerstvá, ako je projekt Voda pre stromy, majú pre LESY Slovenskej republiky veľký význam. Spájajú odborné lesníctvo s verejnosťou a pomáhajú ľuďom pochopiť, že obnova lesa je systematický a dlhodobý proces. Každý vysadený strom je investíciou do budúcnosti našej krajiny, jej stability a kvality života. Zároveň platí, že každý dobrovoľník, ktorý sa zapojí do výsadby, prispieva k tomu, aby sme mali stabilné a odolné lesy, ktoré budú vytvárať hodnoty pre ďalšie generácie. Lesné hospodárstvo totiž zabezpečuje rovnováhu environmentálnych, spoločenských aj ekonomických funkcií lesa,“ uviedol generálny riaditeľ Boris Gregor.

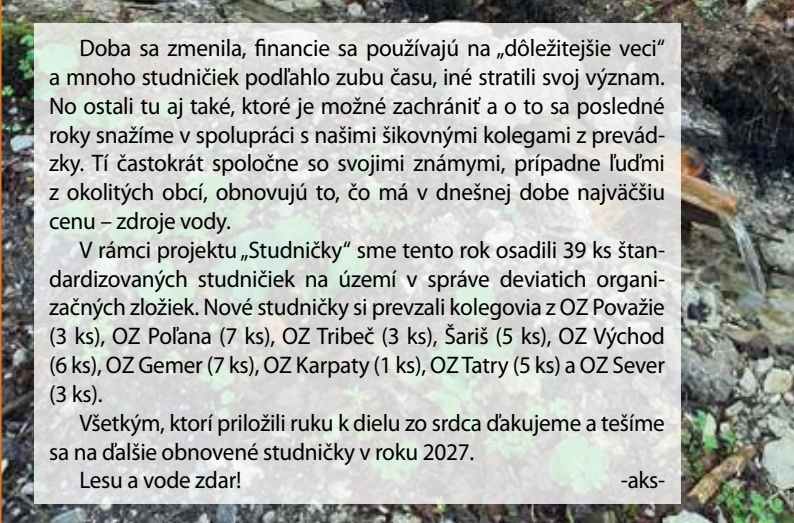
(Zdroj: www.lidl.sk)

Studničky LESOV SR

Bývalo dobrým zvykom v rokoch minulých, že na každom lesnom obvode bola studnička. V časoch kedy ešte neboli pet-flaše, to bol častokrát jediný zdroj vody pre lesníkov, lesných robotníkov ale i počestných pocestných.

Doba sa zmenila, financie sa používajú na „dôležitejšie veci“ a mnoho studničiek podľahlo zubu času, iné stratili svoj význam. No ostali tu aj také, ktoré je možné zachrániť a o to sa posledné roky snažíme v spolupráci s našimi šikovnými kolegami z prevádzky. Tí častokrát spoločne so svojimi známymi, prípadne ľuďmi z okolitých obcí, obnovujú to, čo má v dnešnej dobe najväčšiu cenu – zdroje vody.

V rámci projektu „Studničky“ sme tento rok osadili 39 ks štandardizovaných studničiek na území v správe deviatich organizačných zložiek. Nové studničky si prevzali kolegovia z OZ Považie (3 ks), OZ Poľana (7 ks), OZ Tribeč (3 ks), Šariš (5 ks), OZ Východ (6 ks), OZ Gemer (7 ks), OZ Karpaty (1 ks), OZ Tatry (5 ks) a OZ Sever (3 ks).

Všetkým, ktorí priložili ruku k dielu zo srdca ďakujeme a tešíme sa na ďalšie obnovené studničky v roku 2027.

Lesu a vode zdar!

-aks-

Lesnícké dni 2026

Obdobie mesiacov apríl až jún je v oblasti práce s verejnosťou už tradične spojené s organizáciou regionálnych lesníckych dní a ostatných hromadných podujatí pre verejnosť, ktoré spoločne odpočítujeme pod týmto označením. Zúčastnilo sa ich približne 10.000 detí ale tiež dospelých.

Tento rok sme sa s našimi kolegami, ale tiež s partnerskými poľovníckymi a lesníckymi organizáciami, správami národných parkov a predstaviteľmi záchranných zložiek, podujali pripraviť zaujímavý, na prírodu a človeka zameraný program, ktorý v prvom rade mal všetkým naučiť zodpovednosti a pozitívneho vzťahu k nášmu životnému prostrediu. S mnohými z vás sme sa stretli počas viacerých podujatí, z ktorých najväčšie sa konali:

Regionálne lesnícké dni	rok 2026
-------------------------	----------

Lesnícké dni Zvolen	24.4.2026
---------------------	-----------

Deň stromu Topoľčianky	1.5.2026
Levické poľovnícké dni	15.5.2026
Lesnícké dni Tvrdošín	20.5.2026
Lesnícky deň – Lesopark Hlboké	22.5.2026
Rimavsko-sobotská vetvička	27.5.2026
Narodeniny parku na Sihoti	31.5.2026

Poľovnícké dni Betliar	6.6.2026
Lesnícké dni Liptovská Teplička	9.6.2026
Lesnícky deň Liptovský Hrádok	10.6.2026
Deň Zubra	11.6.2026
Lesnícké dni Prešov	19.6.2026
Deň poľovníkov Šariša	20.6.2026
Deň s LESMI SR Antonstál	20.6.2026
Lesnícké dni Lučenec (NLPD)	24.6.2026

Stali sme sa tiež súčasťou nových spoluprác s regionálnymi OOCR a počas jedného z takých podujatí Narodeniny parku na Sihoti v Nitre sa našich aktivít zúčastnilo takmer 1100 detí.

Ďakujeme všetkým našim kolegom za spoluprácu, prípravu podujatí a realizáciu aktivít, často aj na úkor vlastných záľub a času stráveného s rodinou. Patrí Vám obrovské ďakujeme, pretože bez vášho osobného vkladu, pochopenia a podpory zo strany vašich nadriadených zamestnancov, by štátny podnik LESY SR nebol schopný zrealizovať takéto podujatia.

-aks-

Novohradskí lesníci a poľovníci deťom

Druhý štvrtrok sme sa na našich aktivitách pre deti venovali predovšetkým stromom, ktoré sú dôležitou súčasťou prostredia, v ktorom naše hlavné aktivity realizujeme. Spoločne sa nám podarilo vysadiť niekoľko desiatok stromov a to nielen nám ako partnerom, ale tiež vybraným žiakom a triedam, ktorí takto možno prvýkrát v živote dostali príležitosť zasadiť strom, či už v areáli školy, alebo v rámci mesta. Tento rok sme do tejto aktivity zapojili školy z Lučenca ale tiež z Poltára.

Zasadením čerešne vtácej, ginka dvojľaločnatého i moruše čiernej pri príležitosti **Dňa Zeme** i pri príležitosti **Svetového dňa biodiverzity** v Mestských sadoch, nielen že zanechávame stopu a šírimo informáciu o našich aktivitách a výnimočných dňoch, ale pomáhame tiež vytvárať prostredie, ktoré časom prinesie úrodu, poskytne domov a tieň. Výsadbami sa snažíme motivovať ku podobným aktivitám aj tých najmenších.

Deň životného prostredia sme oslávili Regionálnou súťažou Krúžkov mladých priateľov prírody a poľovníctva vo Veľkej Vsi, ktorú zorganizoval Slovenský poľovnícky zväz – regionálna organizácia Novohradu s ďalšími partnermi. 32 mladých súťažiacich si zmeralo sily v 12 disciplínach.

Druhý ročník našej výtvarnej súťaže „**Zvieratá v lese**“ určenej pre žiakov ZŠ a ZUŠ z Novohradu spoznalo 16.6.2026 víťazov. V priestoroch OPK Lučenec zasadla odborná trojčlenná komisia v zložení prof. Štefan Balázs, ArtD., akademický maliar; Mgr. Art Jana Bialová a doc. Mgr. Ján Adamove, ArtD. a tiež zástupcovia nášho zoskupenia „Novohradskí lesníci a poľovníci deťom“.

Naši chlapci z Divína, súťažiaci pod RgO SPZ Novohradu pod vedením Pavla Drugdu, aj tento rok zahviezdili na **50. ročníku Celoslovenského kola Krúžkov mladých priateľov prírody a poľovníctva o Putovný pohár prezidenta SPZ** (organizovanej OkO SPZ Zvolene v dňoch 19.-21.6.2026 vo Zvolene/Ostrej Lúke). Spoločnými silami získali 418,8 bodu z maximálnych 420 bodov, čím si zaslúžene odniesli už tretí pohár prezidenta SPZ v rade za sebou. Darilo sa im aj medzi jednotlivcami, kde obsadili 1., 2. a 6. miesto.

Naše doterajšie aktivity sme zavŕšili hromadným podujatím „**No-vohradský lesnícky a poľovnícky deň pre deti**“ v mestskom parku v Lučenci, už tradične poslednú stredu školského roka (24.6.2026). Oficiálne druhý ročník tohto podujatia zastrešovali piati partneri – zoskupenie „Novohradskí lesníci a poľovníci deťom“, ktorí strávili desiatky hodín prípravami zaujímavého programu. Ten realizovala viac ako stovka lesníkov, poľovníkov a priateľov prírody pre takmer 1200 detí. Počas hlavného programu sme ocenili víťazov KMPPP a hlavne víťazov výtvarnej súťaže „Zvieratá v lese“.

Už teraz pre vás pripravujeme množstvo ďalších aktivít.

LESU a LOVU zdar!

-aks-

Rabčanský drevorubač 2026 – majstrovstvo práce v lese

V obci Rabča sa počas uplynulého víkendu stretli najlepší drevorubači zo Slovenska, Českej republiky, Poľska a Maďarska, aby si zmierali sily v tradičnej súťaži Rabčanský drevorubač 2026. Podujatie, ktorého hlavným partnerom boli LESY SR, š.p. a obec Rabča, opäť ukázalo vysokú odbornú úroveň lesníckeho remesla, technickú zručnosť súťažiacich a význam práce ľudí, ktorí sa každodenne starajú o lesy.

Najúspešnejším súťažiacim v kategórii profesionálov sa stal slovenský reprezentant **Jaroslav Kukuc**, ktorý zvíťazil so ziskom 1 656 bodov. Druhé miesto obsadil **Marek Lubas (LESY SR, š.p.)** zo Slovenska a tretie miesto patrilo poľskému reprezentantovi **Jakubovi Rzepovi**. Súťažiaci si svoje schopnosti preverili v piatich náročných disciplínach, stínke, výmene reťaze, kombinovanom reze, presnom reze a odvetvovaní. Víťazstvo

si vyžadovalo nielen rýchlosť, ale predovšetkým presnosť, koncentráciu a dôsledné dodržiavanie bezpečnostných pravidiel.

V juniorskej kategórii triumfoval **Roman Štipta (žiak, Stredná odborná škola v Tvrdošine)** zo Slovenska, ktorý potvrdil, že mladá generácia lesníkov má vysoký potenciál a nadväzuje na tradíciu skúsených profesionálov. Medzi ženami si prvenstvo vybojovala česká reprezentantka **Zuzana Zajícová**.

Atraktívnou súčasťou podujatia bola aj tímová štafeta, v ktorej zvíťazilo družstvo **Rabčanský drevorubač**. Diváci tak mohli sledovať nielen individuálne výkony, ale aj tímovú spoluprácu, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou práce v lesnom hospodárstve.

Rabčanský drevorubač patrí medzi podujatia, ktoré dlhodobo pomáhajú približovať verejnosti lesnícke povolanie a odbornosť potrebnú pri práci v lese. Súťaž nie je len o športovom výkone, ale aj o prezentácii

remesla, ktoré si vyžaduje skúsenosti, zodpovednosť a rešpekt k prírode. Práve kvalifikovaní lesníci a pracovníci v lesnom hospodárstve sú základom udržateľného obhospodarovania lesov.

LESY SR ako hlavný partner podujatia dlhodobo podporujú aktivity, ktoré rozvíjajú odborné zručnosti, uchovávajú lesnícke tradície a zároveň predstavujú lesníctvo verejnosti ako moderné a spoločensky významné odvetvie.

Podakovanie patrí organizátorom podujatia, všetkým súťažiacim, rozhodcom, dobrovoľníkom a obci Rabča za vytvorenie kvalitného zázemia a výbornej atmosféry počas celého podujatia. Rabčanský drevorubač aj tento rok ukázal, že lesnícke remeslo má na Slovensku silnú tradíciu, odborné zázemie a budúcnosť.

Laura Tettingerová

... NAJ HORÁR ... 20. ročník súťaže

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik,
organizujú

Memoriál Jozefa Dekreta Matejovie,
uzavretú súťaž lesníkov a lesníckych organizácií
dňa 08.09.2026 od 8:30 hod. pri chate LESY Donovaly.

slowood
les - drev - klimate

Čiernovážska muška 2026

Piaty ročník súťaže v jazernom muškárení v Rybárskom revíri Čierny Váh č.2 s číslom revíru 3-0610-4-1 sa konal 23.5.2026. Uvedený revír sa nachádza v povodí rieky Váh na ploche 59,31 ha ako vodná plocha nádrže Čierny Váh situovanom na Lesnej správe Čierny Váh. Charakterom sa tento revír v užívaní štátneho podniku LESY SR radí medzi pstruhové vody s účelom lovný.

Tieto oficiálne pohárové preteky v lovení rýb – mucha (kategória seniorov) sú zaradené do bodovania RSM ako 40-bodový jazerný pretek, ktorý zastrešuje Slovenský zväz športového rybolovu – odbor MUCHA. Garantom pretekov bol Jozef Gajdoš a rozhodcom Peter Magdolen.

Na preteky s kapacitou 80 súťažiacich, sa do uzávierky prihlásilo 51 štartujúcich, ale do súťaže sa aktívne zapojilo iba 40 z nich. Prvé kolo z dvojkolového preteku sa konalo v čase 8:30-10:15 hodiny. Z vody sa podarilo vytiahnuť 62 rýb a úspešných bolo 29 rybárov. Druhé kolo sa odštartovalo o 10:45 a do 12:30 sa z úlovkov tešilo 30 rybárov, ktorí spoločne vytiahli na breh 55 rýb. Pričom v obidvoch kolách bola šťastena naklonená len 19 súťažiacim.

Počas pretekov bolo ulovených 117 rýb, z ktorých „najrýchlejšie ulovená ryba celkovo“ bola v čase 0,01 a najpomalšie v čase 1:33.

Kompletné výsledky tohto ročníka zverejnil organizátor v polovici júna 2026 na oficiálnej stránke Slovenský zväz športového rybolovu – Odbor MUCHA.

Pri súčte poradí sa umiestnil na prvom mieste Lukáš Kudzbel so súčtom poradí tri a s najvyšším počtom ulovených rýb v počte desať kusov. Druhý skončil Rastislav Šikulaš so súčtom poradí päť, s celkovou ulovenými šiestimi rybami a s najrýchlejšou rybou v čase 0,02. Na tretej pozícii sa umiestnil Ľubomír Výboch so súčtom poradí päť a s celkovým počtom úlovkov šesť ale s najrýchlejšou rybou v čase 0,07. Petrov zdar!

-aks-

Do Hostianskeho potoka a rybníka Žiare pribudlo 8.330 pstruhov potočných

Kolegovia z OZ Tribeč pokračujú v starostlivosti o vodné ekosystémy aj prostredníctvom cielenej podpory pôvodných druhov rýb. V pondelok 25.mája bolo na viacerých miestach Hostianskeho potoka a tiež v rybníku Žiare vypustených spolu 8.330 kusov pstruha potočného.

Zarybňovanie patrí medzi dôležité opatrenia, ktorých cieľom je podporiť prirodzené populácie rýb, zlepšiť ekologickú stabilitu vodných tokov a posilniť biodiverzitu v našich vodách. Nejde pritom len o dopĺňanie rýb, ale predovšetkým o podporu zdravého a funkčného vodného prostredia.

Pstruh potočný patrí medzi naše pôvodné a zároveň najcitlivejšie druhy lososovitých rýb. Je prirodzeným indikátorom kvality vody – jeho prítomnosť signalizuje zdravé vodné prostredie. Vyžaduje si čisté, dobre okysličené a chladnejšie vody s kamenistým alebo štrkovým dnom, ktoré mu poskytujú vhodné podmienky na život aj rozmnožovanie.

Od realizovaného zarybnenia očakávame najmä stabilizáciu a posilnenie populácie pstruha potočného, podporu prirodzenej reprodukcie a dlhodobé zlepšenie ekologického stavu vodných tokov. Pozitívny efekt sa však neprejaví okamžite – ide o dlhodobý proces, ktorého výsledkom by malo byť zdravšie a druhovo bohatšie vodné prostredie.

Starostlivosť o lesy totiž nekončí pri stromoch. Lesníci sa každodenne venujú aj ochrane a zveľaďovaniu vodných prvkov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou krajiny a významne prispievajú k zachovaniu prírodného bohatstva pre budúce generácie.

Ing. Katarína Palková

OZ Horehronie získalo titul. Futbalový pohár generálneho riaditeľa opäť spojil kolegov z celého Slovenska

Verili by ste, že tento rok sa uskutočnil už 18. ročník futbalového turnaja o Pohár generálneho riaditeľa LESY SR? Na futbalovom ihrisku sa stretli tímy organizačných zložiek z celého Slovenska, aby si zmerali sily, zabojovali o čo najlepší výsledok a zároveň strávili deň v spoločnosti kolegov.

Turnaj však nepatril len hráčom. Počas celého dňa bolo na tribúnach vidieť množstvo kolegov, ktorí prišli podporiť svoje tímy, povzbudiť kamarátov a vytvoriť atmosféru, aká k podobným podujatiam jednoducho patrí. Práve vďaka nim mal celý deň príjemný komunitný rozmer.

Počasie tentoraz futbalistom prialo. Príjemné teploty a sviežejší vzduch vytvorili ideálne podmienky na športové výkony. Možno aj preto bol tento ročník pokojnejší z pohľadu zdravotných komplikácií. Menším zraneniam sme sa síce úplne nevyhli, no v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi ich bolo citeľne menej.

Čo nás teší azda najviac, je spôsob, akým sa jednotlivé zápasy odohrali. Na ihrisku nechýbali emócie, bojovnosť ani chuť vyhrať, no napriek tomu zostala na prvom mieste vzájomná úcta, rešpekt a fair play.

Po skupinovej fáze prišli na rad vyradovacie boje. Do finále sa po sérii kvalitných zápasov prebojovali družstvá OZ Horehronie a OZ Vihorlat. Finálový duel priniesol napínavý futbal a po výsledku 2:1 sa z celkového víťazstva tešili hráči OZ Horehronie, ktorí si odniesli Pohár generálneho riaditeľa LESY SR.

Konečné poradie turnaja:

1. miesto – OZ Horehronie
2. miesto – OZ Vihorlat
3. miesto – OZ Sever

Výborné výkony predviedli aj jednotlivci. Najlepším strelcom turnaja sa stal Jakub Korba z OZ Vihorlat, ktorý zaznamenal úctyhodných 11 gólov. O druhú priečku medzi strelcami sa podelili Peter Pačan z OZ Gemer a Tomáš Tréger z OZ Horehronie so šiestimi presnými zásahmi.

Podakovanie patrí všetkým hráčom, organizátorom, rozhodcom aj fanúšikom, ktorí svojou účasťou prispeli k úspešnému priebehu podujatia. Futbalový turnaj o Pohár generálneho riaditeľa ukázal, že LESY SR sú aj o vzájomných vzťahoch, tímovosti a kolegiálnej atmosfére.

Tešíme sa na budúci rok a veríme, že 19. ročník priniesie rovnako dobré zápasy, športové zážitky a príjemné stretnutia kolegov z celého Slovenska.

Laura Tettingerová

Behaj lesmi Devín s účastníckym rekordom

Počas šiestej sezóny sa bežecká séria pretekov Behaj lesmi 2026 uskutoční na siedmich lokalitách. V tejto sezóne si síce nezabeháme v Štiavnických vrchoch, ale bežci si vyskúšali novú lokalitu pod hradom Beckov.

Úlohou štátneho podniku LESY SR ako zakladajúceho člena série pretekov Behaj Lesmi (séria behov v prírodnom prostredí) je nielen finančná podpora tohto podujatia, samotná prezentácia lesníctva, vytváranie príjemnej atmosféry prostredníctvom aktivít lesnej pedagogiky i predajom Lesníckych pochúťok, ale opakovanie a vysvetľovanie toho, že mimoprodukčné funkcie lesa (v tomto prípade najmä rekreačná), ktoré bežci a verejnosť využívajú, poskytujú predovšetkým hospodárske lesy.

Aj v tomto ročníku sú detské trasy odstupňované podľa veku dieťaťa. Pre starších začiatočníkov je ideálny päť kilometrový charitatívny beh, tí viac skúsení sa rozbehnú v rámci 10-12 km a 22 km tratí. Už tradične je jedným z behov Lesnícka desiatka-dvanásťka, ktorú štartuje vždy zástupca nášho podniku a ani v tomto ročníku nechýbajú charitatívne behy, z ktorých výťažok sa priamo na podujatí odovzdáva konkrétnym osobám.

Aktuálny ročník série pretekov sme odštartovali už druhého mája v Smoleniciach, priamo pod dominantným **Smolenickým zámkom** v blatom poznačenom teréne. Privítali sme 1619 lesných bežcov (teda o 117 bežcov viac ako minulý rok) a hlavné trasy (Lesnícku 12 a 19 km trasy) odbehlo 776 bežcov a na štartoch Detských pretekov 403 detí „lesných mláďat“. Spoločne sme vyzbierali 2171 eur na pomoc Lenke.

O dva týždne sme sa spoločne presunuli na novú lokalitu pod hradom **Beckov**, kde nás silná nádielka dažďa vôbec nešetrila. V areáli sa sústredilo 1312 lesných bežcov, pričom detských pretekov

sa zúčastnilo 296 detí „lesných mláďat“, Lesníckej 11 a 23 km trasy) sa zúčastnilo 673 bežcov. Spoločne sme vyzbierali 1671 eur na pomoc Celestínke.

V júni sa naši kolegovia z OZ Šariš vybrali spolu z bežcami do **Bachledovej doliny**, kde okrem príjemnej atmosféry vytvorenej organizátormi a partnermi podujatia účastníkom dotvára zážitok aj vybudovaný chodník korunami stromov. Na štart sa 27.6.2026 postavilo 1171 lesných bežcov, z ktorých si hlavné trasy Lesníckej 10 a 20 km trasy vyskúšalo 515 bežcov. Rýchlosť si vo svojich skupinách porovnálo 297 lesných mláďat. Spoločne sme vyzbierali 1612 eur na pomoc Karolíne.

Každé podujatie zo série „Behaj lesmi“ je určená pre všetky vekové kategórie, od tých úplne najmenších, cez menej skúsených a kondične vybavených bežcov až po tých, pre ktorých sú tieto behy len akýmsi porovnaním svojej aktuálnej kondičky s ďalšími milovníkmi behu v prírode.

Čakajú nás ešte štyri behy, na ktoré Vás srdečne pozývame a dúfame, že sa uvidíme:

18.7.2026 Veľká Fatra – Hrabovo
22.8.2026 Čičmany
12.9.2026 Topoľčianky – nočný beh
26.9.2026 Devín

Pre našich zamestnancov poskytneme malé zázemie v stánku LESY SR, š.p. kde budeme počas trvania podujatí realizovať aktivity lesnej pedagogiky, predstavovať a predávať Lesnícke pochúťky.

-aks-

Noci galérií a múzeí v Lesníckom a drevárskom múzeu

V dňoch 17.6-18.6.2026 sa už tradične uskutočnila v Liptovskom Jáne Medzinárodná konferencia Lesné semenárstvo, škôľkarstvo a pestovanie lesa. Konferenciu sa podarilo zorganizovať. Tento rok to bol už 22-hý ročník.

Lesnícke a drevárske múzeum nebolo výnimkou. Aj tento rok sa, v rámci podujatia opäť zapojilo do niekoľko ročnej spolupráce medzi múzeami a galériami vo Zvolene a Banskej Bystrici. Spoločná vstupenka v jednotnej cene sedem eur (deti do šiest rokov a ZŤP mali vstup ZDARMA) umožnila vstup do všetkých siedmich zapojených múzeí a galérií vo Zvolene a v Banskej Bystrici, na hodinovú vežu, no najmä na množstvo jedinečných podujatí zábavných prehliadok, workshopov, kvízov, divadelných či tanečných vystúpení a koncertov, ktoré si inštitúcie pripravili. Vstupenka tiež slúžila ako lístok na MHD (v čase od 15:00 – 00:00), zároveň sa vďaka nej mohli návštevníci medzi obidvoma mestami prepraviť dobovým vlakom z Klubu historickej techniky pri Rušňovom depe vo Zvolene.

V rámci odkazu 500. výročia bitky pri Moháči, ako dôležitého historického medzníka stredoeurópskych dejín, sa múzejný dvor Lesníckeho a drevárskeho múzea premenil na Osmanský tábor. Skupina lukostrelcov „ARQUEROS“ v úvode návštevníkov vtiahla do dejín prostredníctvom divadelnej scény. Predstavili rôzne spôsoby strelby z lukov, ukázali tiež ako lukostrelci útočia a až do večerných hodín si tradičný spôsob lukostrelby mohli návštevníci aj vyskúšať. Osmanský tábor dopĺňali dva kone z Koniarne v Hornej Trebuli z ich ukážkami hipoterapie a jazdy na koni. Deti si mohli vyskúšať svoje zručnosti, napr. pri pílení dreva, mletí múky či zabíjaní kľincov. V expozíciách múzea mohli návštevníci pátrať po dedičstve Osmanov, ktoré u nás po sebe

zanechali, a to prostredníctvom Tureckej detektívky, ktorej súčasťou bol pracovný list. Za jeho vyplnenie dostali návštevníci odmenu v podobe limonády alebo kávy.

V podvečerných hodinách v knižnici Ostrolúckych rozprávka a pesničkárka Mária Halamičková alias „Dievča bez hrastaja“ zaujímavou a hravou formou porozprávala príbeh o bobrici Betty. Súčasťou príbehu boli aj hudobné vstupy a výtvarná dielnička. Počas podujatia prebiehala až do neskorých hodín ochutnávka Lesníckych pochúťok z produkcie LESOV SR, tiež ukážka historických zbraní z obdobia tureckých vojen a už tradične návštevníci mohli zažiť večernú prehliadku múzea pri nočnom osvetlení sviec a historických svietidiel zo zbierok múzea.

Mgr. Stanislava Cúthová

34. ROČNÍK
◆
DNI
SVÄTÉHO
HUBERTA

◆
12. - 13. 9. 2026

SVÄTÝ ANTON

Premeny dreva Výstava maturitných prác ukázala talent mladých dizajnérov

Priestory Lesníckeho a drevárskeho múzea sa stali dejiskom výnimočnej výstavy maturitných prác s názvom Premeny dreva, ktorá predstavila tvorbu študentov odboru Tvorba nábytku a interiéru zo Strednej odbornej školy drevárskej vo Zvolene. Podujatie nadviazalo na dlhoročnú spoluprácu školy a múzea a zároveň ponúklo pohľad na súčasné trendy v dizajne nábytku a interiéru.

Výstava je oslavou kreativity, remesla a úcty k drevu ako nadčasovému a obnoviteľnému materiálu. Historické priestory múzea sa symbolicky premenili na miesto, kde drevo rozpráva príbehy mladých tvorcov – príbehy plné inšpirácie, hľadania riešení, poctivej práce i odhodlania pretaviť vlastné nápady do reálnych výrobkov.

Otvorenie výstavy nebolo len prezentáciou školských projektov. Pre maturantov predstavovalo aj významný životný krok. Pre niektorých išlo o posledný školský projekt, pre iných o prvý skutočný dizajnérsky podpis, ktorý chcú ďalej rozvíjať vo svojej profesionálnej budúcnosti.

Návštevníci majú možnosť vidieť funkčné prototypy nábytku v mierke 1:1, ale aj prezentačné plagáty interiérov a produktové

ho dizajnu. Výstava jasne ukázala, že dizajn nie je iba o estetike, ale najmä o funkčnosti a praktickom využití v každodennom živote. Predstavené boli návrhy stolového, skriňového i sedacieho nábytku, pričom každý kus niesol originálny rukopis svojho autora.

Pozornosť zaujala napríklad skladacia stolička Bianky Klačkovej, detská stolička premeniteľná na hojdačku od Alexandry Knechtovej či kolíska Lindy Lietavovej. Medzi ďalšie výrazné práce patrili konferenčné stoly Daniela Veterníka a Emy Lucie Malatinovej, komody Viktórii Bagačkovej a Lukáša Stieranku alebo stolička Mikytu Karpova. Všetky prezentované výrobky spájali tradičné remeselné postupy s moderným dizajnským myslením a dokazovali vysokú úroveň odborného vzdelávania.

Každý návrh prešiel náročným procesom tvorby – od prvotného konceptu cez konzultácie s pedagógmi, konštruktérmi a remeselníkmi až po samotnú realizáciu v dielni. Študenti museli svoje riešenia obhájiť nielen pred maturitnou komisiou, ale aj vlastnou praktickou prácou.

Kvalitu projektov potvrdili aj úspechy v rámci Stredoškolskej odbornej činnosti. Bianka Klačková získala 1. miesto v krajskom kole a následne aj prvenstvo v celoštátnom finále súťaže. Alexandra Knechtová obsadila 2. miesto v krajskom kole a 4. miesto v celoštátnom kole. Daniel Veterník získal 3. miesto v krajskom kole a Linda Lietavová sa umiestnila na 4. mieste. Tieto úspechy sú dôkazom toho, že talent, zodpovednosť a vytrvalá práca prinášajú výsledky.

Za každým úspešným projektom však stojí aj odborné vedenie pedagógov, ktorí študentov počas celej tvorby podporovali. Poďakovanie patrí najmä konzultantom dizajnu Ivane Chovancovej a Petrovi Čižmárikovi, ako aj konštruktérovi Martinovi Vatalovi.

Výstava Premeny dreva ktorá trvá do 13. júna 2026 tak ponúka verejnosti nielen pohľad na súčasný mladý dizajn, ale aj dôkaz, že nová generácia tvorcov dokáže citlivo prepájať tradíciu, remeslo a moderné uvažovanie. Prezentované prototypy hovoria samy za seba – sú výsledkom talentu, poctivej práce a vášne pre drevo a dizajn.

Bc. Milan Boledovič
LDM Zvolen

„Les ukrytý v knihe 2026“

Slávnostné vyhodnotenie projektu „Les ukrytý v knihe 2026“ sa uskutočnilo 19.6.2026 v priestoroch Krajskej knižnice Ľudovíta Štúra vo Zvolene, za účasti víťazných kolektívov, knižníc, jednotlivcov, ale tiež lesných pedagógov, ktorí sa stali súčasťou projektu koordinovaného Národným lesníckym centrom.

Do tohto ročníka, realizovaného tiež pri príležitosti 130. výročia narodenia J.C. Hronského, sa zapojilo až 36 mestských, obecných a školských knižníc z celého Slovenska, v ktorých priestoroch sa zrealizovalo 76 programov lesnej pedagogiky. Tie si na tému „Návrat ku koreňom“ pripravilo 24 lesných pedagógov z rôznych lesníckych subjektov pôsobiacich v rámci Slovenska. Zúčastnilo sa ho až 1.562 detí základných škôl a do korešpondenčnej súťaže trvajúcej od 1.4. do 26.5.2026 s názvom „Listy do kroniky“ bolo doručených 49 originálnych autorských diel.

Medzi štyroch najaktívnejších lesných pedagógov sa zaradili aj traja z radov nášho podniku a veľké poďakovanie patrí Nadi Križovej (OZ Gemer), Ing. Jane Lehockej (OZ Východ), Ing. Bc. Michalovi Slávikovi (OZ Karpaty).

LESU ZDAR!

-aks-

Ešte sa udialo...

7.4.2026

Poverený zastupovaním vedúceho odboru obchodu a logistiky (410) je RNDr. Peter Morong.

8.5.2026

Aktualizovaný zoznam vedúcich zamestnancov

28.5.2026

Poverený zastupovaním vedúceho odboru investícií (220) je Ing. Martin Lazorík, Ph.D..

1.6.2026

Novým vedúcim odboru controllingu a cien (310) na generálnom riaditeľstve sa stal Ing. Martin Suchánek.

5.-6.6.2026

11. ročník československej súťaže poľovníckych trubačov (Nitra).

8.6.2026

Novým vedúcim odboru investícií (220) na generálnom riaditeľstve je RNDr. Timotej Brenkus.

LESY SR, š. p., Organizačné zložky – riaditelia a vedúci úsekov OZ			
OZ	riaditeľ OZ 100	vedúci výrobo-technického úseku 200	vedúci ekonomicko-obchodného úseku 300
01 KARPATY	ING. RADOMÍR NEČAS	ING. TIBOR JANČOK	ING. VLASTIMIL UHLÍK
04 PODUNAJSKO	ING. RÓBERT BRODZIANSKY	ING. MAROŠ ŠVEC	ING. JAN DANKO
05 TRIBEČ	ING. MARCEL SISKÁ	ING. JOZEF PAULENKA	ING. MIROSLAV JURÍK
07 POVAŽIE	ING. STANISLAV PAUČIN	ING. L'UBOMÍR LOBOTKA	ING. MICHAL KOVÁČIK
09 SEVER	ING. ROMAN HELEŠ	ING. JURAJ HLAVOŇ	BC. PATRIK ŠTRBA
12 TATRY	ING. TIBOR KABZAN	ING. FRANTIŠEK POLETA	VLADIMÍR KŇAVA
14 HOREHRONIE	ING. RÓBERT MIKLOŠKO	ING. MARTIN GAŠPAR	ING. MAROŠ DANIŠ
18 POLANA	ING. ANTON KAMENSKÝ	ING. PAVEL HRÍŇ	ING. PETER ANTALÍK
20 GEMER	ING. JAROSLAV KÝPEŤ	ING. VLADIMÍR HLINKA	ING. PETER RUŽIČKA
21 VÝCHOD	ING. JOZEF SEDLÁK	ING. JOZEF HETESI	ING. DANIELA PČOLINSKÁ
23 ŠARIŠ	ING. JOZEF KROCHTA	ING. RÓBERT MUŠINKA	ING. MAREK JEVČIN
25 VIHORLAT	ING. JAROSLAV UCHAL	ING. PETER PŠAK	ING. JÁN ZENGEVALD

Kalendárium 7-9 / 2026

11.7.2026 – 3. banický deň na Telepe

24.4.2026 – 15.7.2026

16.7.2026 – Kosenie Liptovská Osada

18.7.2026 – Behaj Lesmi Veľká Fatra

18.7.2026 – Kniežacie dni Palárikovo

19.7.2026 – Slovenské derby – Závodisko š.p.

16.8.2026 – Furmanské preteky Sobranec-ké kúpele

16.8.2026 – Hody a dožinky Nitra

22.8.2026 – Behaj lesmi Čičmany

29.8.2026 – Oslavy SNP Banská Bystrica

30.8.2026 – DOD Národná rada SR

1.9.2026 – Deň ústavy

2.-6.2026 – Agrokomplex

8.9.2026 – Naj horár 2026

12.9.2026 – Behal Lesmi Topoľčianky

12.-13.9.2026 – Dni sv. Huberta Sv. Anton

17.9.2026 – VLM Handlovský zosuv

29.9.2026 – CarEvent Palárikovo

Kniha „Divina“

V našej nepravidelnej rubrike „Z horárovej knižnice“ predstavujeme knihu, ktorej cesta bola dlhá, ale výsledok stojí za to. Jej príbeh sa začal písať v priestoroch Poľovníckeho zámoka Antonstál (Účelového zariadenia lesnej pedagogiky a rekreácie) pred pár rokmi, ale samotná realizácia sa odohrala až tento rok.

Počas podujatia Deň s LESMI SR, ktoré sa konalo 20.6.2026 v areáli ÚZLPaR Antonstál (ako jedno zo série podujatí pre verejnosť odpočítavaného v rámci série regionálnych lesníckych dní), sa súčasťou programu stal krst knihy Divina. Túto naozaj nádhernú kuchársku knihu, pokrstnú škvarkami z diviaka, ktorá iste

očarí nejedného poľovníka a milovníka dobrého jedla, vydal Radoslav R. Nackin, zakladateľ školy varenia pre Gurmánov vo Svätom Jure, no v skutočnosti je splneným snom šéfkuchára poľovníckeho zámoka Antonstál Michala Škorca.

Na 176 stranách tejto moderne spracovanej knihy nájdete všetky potrebné informácie, ktoré by vás mali zaviesť ku kulinárskemu úspechu. Ideálne je začať listovať knihu od začiatku, kde sa na prvých stranách oboznámite s históriou, vývojom a významom poľovníctva na Slovensku. Pred každou sériou receptov z konkrétneho druhu diviny je predstavený druh voľne žijúcej poľovnej zveri (srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný, muflón lesný a bažant poľný). Nezabúdajte, že dôležitým krokom k úspechu je vare-

nie z kvalitných surovín.

Série receptov z diviny dopĺňajú „Slané a sladké dezerty“ a uzatvárajú ich „Prílohy k divine a gurmánske vychytávky“.

Táto kniha rozšíri nielen vašu paletu chutí, ale tiež slovnú zásobu novými, v bežnej kuchyni nepoužívanými pojmami. No schválne... viete čo znamená osso-buco, prípadne hubové duxelles?

Prajeme Vám len tie najkrajšie zážitky pri spoznávaní jednotlivých receptov a varením s týmto praktickým sprievodcom modernej gastronómie.

-aks-

APRÍL 2026

Životné jubileá

50 rokov

Marián Marcin, vedúci LO, LS Sečovce – OZ Vihorlat

Pracovné jubileá – podnikové

20 rokov

Ing. Roman Meško, vedúci odboru MTZ a vnútornej správy – GR Banská Bystrica

30 rokov

Ing. Ján Osman, vedúci LS, LS Považská Bystrica – OZ Sever

Miroslav Krupa, manipulant, ES Lučenec – OZ Poľana

Ing. Jozef Reviľák, vedúci LS, LS Ratková – OZ Gemer

Ján Čuj, vedúci LO, LS Široké – OZ Šariš

Predčasný starobný dôchodok

Ing. Janka Jagerčíková, vedúci účtovník – GR Banská Bystrica

Starobný dôchodok

Ing. Rudolf Svrček, vedúci LS, LS Dubodiel – OZ Považie

Andrej Paľurik, vedúci LO, LS Bardejov – OZ Šariš

MÁJ 2026

Životné jubileá

50 rokov

Ing. Marian Čerepan, vedúci LS, LS Trenčín – OZ Považie

Radovan Brngal, vedúci ES, ES Příbovce – OZ Sever

Ing. Branislav Gonda, vedúci ES, ES Kriváň – OZ Poľana

Ing. Jozef Reviľák, vedúci LS, LS Ratková – OZ Gemer

PaedDr. Marcel Cirbus, technik, LS Jasov – OZ Východ

František Vojtko, vedúci LO, LS Slanec – OZ Východ

Ing. Maroš Micenko, účtovník – OZ Šariš

Ing. Martina Toplanská, vedúca Škôlkarského strediska Čeremošná – OZ Semenoles

Ing. Martin Bystriansky, oblasťný manažér VO – GR Banská Bystrica

60 rokov

Ondrej Pintér, vedúci LO, LS Majdán – OZ Karpaty

Viera Karapinová, technik, Poľnohospodárska správa Ublá – OZ Ulič

Pracovné jubileá – podnikové

20 rokov

Ing. Dušan Mikuš, vedúci LO, LS Duchonka – OZ Považie

Ing. Michal Kováčik, vedúci ekonomicko-obchodného úseku – OZ Považie

Ing. Alena Hanková, technik, LS Malcov – OZ Šariš

Peter Bezek, technik, LS Zámutov – OZ Vihorlat

25 rokov

Branislav Vlček, vedúci LO, LS Pukanec – OZ Podunajsko

Miroslav Čákovský, vedúci LO, LS Šášov – OZ Tribeč

Ing. Patrik Gallo, technik, LS Krásnohorské Podhradie – OZ Východ

Ing. Martin Bystriansky, oblasťný manažér VO – GR Banská Bystrica

30 rokov

Radovan Brngal, vedúci ES, ES Příbovce – OZ Sever

Martin Siman, vedúci LO, LS Brusno – OZ Poľana

JÚN 2026

Životné jubileá

50 rokov

Ing. Marian Valent, vedúci LO, LS Topoľčianky – OZ Tribeč

Ing. Radoslav Ľorko, dispečer dopravy dreva, turizmus – OZ Tatry

Ing. Martin Holubčík, ref. pre plán, štatistiku a controlling – OZ Tatry

Peter Brňák, vedúci ES, ES Zákamenné – OZ Tatry

Ján Zázrivec, vedúci LO, LS Brusno – OZ Poľana

Ing. Peter Szabó, vedúci LO, LS Tornaľa – OZ Gemer

Ing. Roland Filčák, vedúci LO, LS Jasov – OZ Východ

Ing. Martina Kovalčíková, špecialista controllingu – GR Banská Bystrica

60 rokov

Renáta Karnová, ref. správy a manaž. majetku, správy LP a R, MTZ a nákupu – OZ Semenoles

Pracovné jubileá – podnikové

20 rokov

Tomáš Göndör, vedúci LO, LS Klenovec – OZ Gemer

25 rokov

Tomáš Malinovský, manipulant, ES Prešov – OZ Šariš

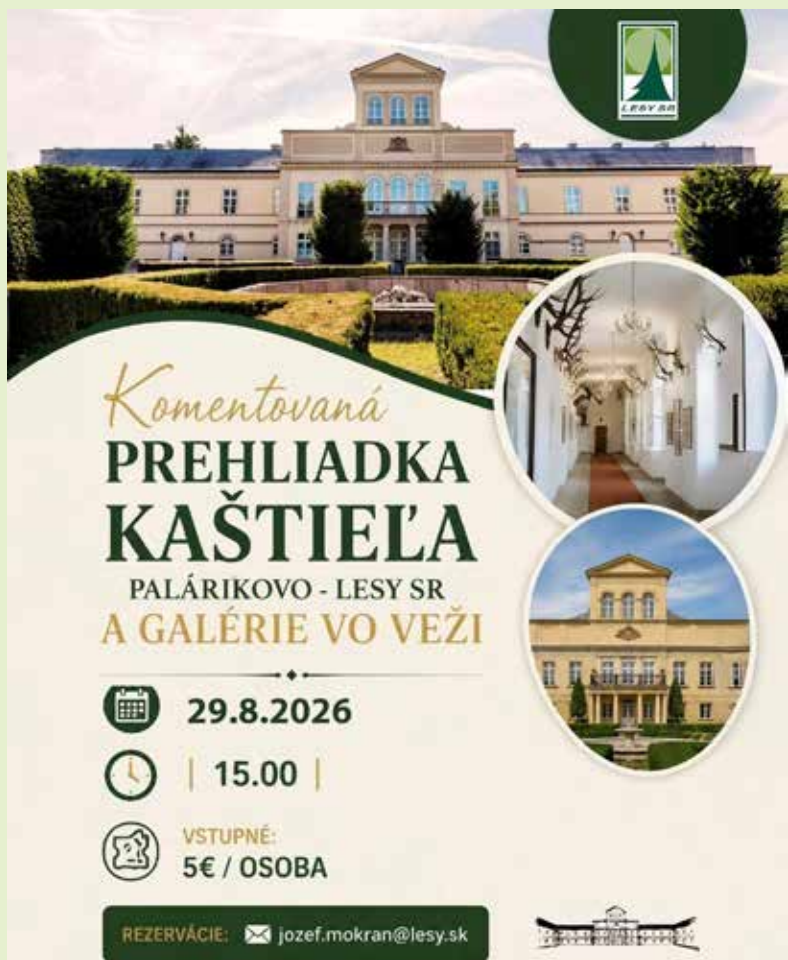
40 rokov

Milan Vojtek, fakturant – OZ Tatry

Starobný dôchodok

Ing. Vladimír Lukotka, – OZ Podunajsko

Ing. Martina Velká

**Komentovaná
PREHLIADKA
KAŠTIEĽA
PALÁRIKOVO - LESY SR
A GALÉRIE VO VEŽI**

29.8.2026

15.00

**VSTUPNÉ:
5€ / OSOBA**

REZERVÁCIE: jozef.mokran@lesy.sk

Prírodné duchovno

Debra Bernier je kanadská sochárka venujúca sa tvorbe figurálnych diel, do ktorých zakomponúva témy liečenia, ženskosti a ľudského ducha. Žije so svojou rodinou na krásnom ostrove Vancouver v Kanade, obklopená divokou a nežnou inšpiráciou prírody. Nezabúda upozorniť na to že, každý kus naplaveného dreva, s ktorým pracuje, je už umeleckým dielom, formovaným rukami Matky Prírody, do ktorého sa otláčila samotná zem, oceán a zmietaný pod vplyvom Mesiaca (príliv a odliv), pretože oni začali pôvodne tvoriť každé z jej diel. Snaží sa, aby jej umenie odrážalo jednotu medzi ľuďmi a prírodou.

„Každé dielo, ktoré vytvorím, nesie podstatu prírody – príliv a odliv, šepot starých stromov a hlboké prepojenie medzi všetkými živými bytosťami. Prostredníctvom mojej práce sa snažím tieto príbehy zachovať a zdieľať, pomáhať ostatným znovu sa spojiť so svetom okolo seba a nájsť pokoj v jeho najjednoduchšej a najprirodzenejšej kráse.“

A ako svoje diela hodnotí samotná autorka? *„Výsledkom mojej tvorby je vždy socha múzejnej kvality. To, čo ju robí veľkolepou, je to, že pochádza z prírody. Každé moje umelecké dielo je úžasné, už len z toho pohľadu, že pri jeho tvorbe ma naplňa energiou a jeho dokončenie mi prináša spokojnosť, harmóniu a radosť. No naživo vyzerajú oveľa lepšie. Často sa stretávam s tým, že noví majitelia moje rezbárske výtvary označujú za upokojujúce, duchovné a krásne na pohľad.“*

-aks-

